

NAMAS GEROJ GATVĖJ

BEN. BABRAUSKAS, Cicero, III.

Sudėtingų ir įdomių, keistų ir neįtikėtinų žmonių būna ne tik literatūroje, bet ir gyvenime. Šitokių pamačius, nė vienam nekyla abejonė: kodėl jis toks, iš kur jis toks, kaip jis toks atsirado. Jo būdai, poelgiai ir veiksmai patys patys pakanka gyvenimui; kitaip tariant, pakanka to vieno fakto, kad gyvenime tokį žmogų pamatė. Tik reikia pripažinti, kad ne visi ir nevisur keistenybių pamatome.

Ko patys neišvystame gyvenime, randame literatūroje. Galime džiaugtis, kad turime rašytojų, kurie ne tik šio pasaulio dienos paviršių nugarbia, surašo abejonių nekylančius įvykius, sulipdo prieštarašius neturinčių personažų, — bet ryžtasi padaryti ekskursijas po psichines komplikacijas. Jei literatūrai būtų privalus gyvenimiškumo kriterijus, šitokių psichologinių ekskursijų atvejais reikėtų ne kartą konstatuoti netikrumą, neįtikinamumą. Betgi literatūra turi savo gyvenimą su savais žmonėmis, savų įvykių priežastingumu. Rašytojas ką tik minėtuosius retus atsitikimus gali komentuoti savaip, siekdamas išryškinti tą arba kitą bruožą ar mintį. Dar daugiau: gali sukurti tai, ko nebuvo ar galėjo nebūti.

Nufizinti vaizduojamieji dalykai

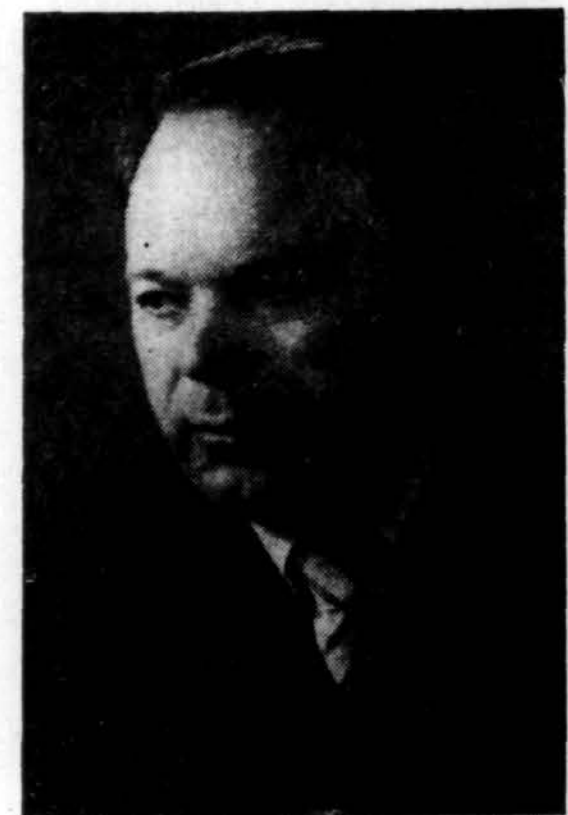
Tas pernelig elementarios tiesos turėjo būti primintam, kad būtų išvengta galimų nesupratimų, vertinant naują Jurgio Jankaus romaną „Namas geroj gatvėj“, kurį šiomis dienomis gražiai išleido Vento Vokietijoje. Nei autoriaus, nei leidėjo nepažymėta, kad tai romanas, tačiau čia yra kur kas daugiau romano elementų, negu visoje eilėje knygų, aprūpinčių romano etiketę.

Ypatingas jau pats Jankaus romano fonas: nei laiko, nei vietos, kur vyksta veiksmai, pagaliau nei vaizduojamojo laikotarpio gyvenimo. Jaučiame visą laiką, kad veiksmas, be abejonės, vyksta Kaune; naujaujame, kad šit Žalasis kalnas, va, tūkstančius kartų tavo mindžioti Kauko laiptai; toji upė, kur vos nepaskęsta pagrindinis romano veikėjas, yra mūsų miestas Nemunas. Bet apie tai autorius niekur įsakmiai neprisitaip. Taip jo pasielgtas sąmoningai, išlaikant vieną veikalą spalvą.

Kaip fonas, taip lygiai ir žmonės čia nufizinti: ne tik fizinių charakteristikų, bet ir profesijų, net ir vardu stokoja. Asmuo, kuris pradeda ir baigia Jankaus veiklą, sudaro esminę atramą, be kurios nebūtų įmanoma šitokia veikalo sankūra, kadangi tik tokio pokalbininko, kuris nedalyvavo įvykių eigoje, akivaizdų tegalimas įvykių atpasakojimas, kuris apima 95% veikalo. O kas tas pokalbininkas — klausytojas, taip ir nepasakyta: gal pats autorius, gal šiaip koks advokato bičiulis. Tiek te žinoma, kad jis nevedęs ir kažkur tarnauja. Netgi centrinio veikėjo — nuostabu! — nežinome vardo nei pavardės. Geriausiu atveju jį tegalime pavadinti Stasė (kurios pavardės irgi nežinome...) vyrų, na, ir teismo raštininku. Inžinieriaus, kimbančio prie fabriko darbininkų, ne tik vardo, bet ir tautybės nežinome. Lietuvių fabrikantų milijonierių neturėjome, tai taip ir norisi prileisti, kad to fabrikantą būta kitataučio. Gal taip ir buvo, bet autorius sąmoningai to nepažymėta, idant tautybinis veiksnys be reikalo nekomplikuotų, t. y. nesilpnintų, psicho-

loginio ar socialinio veiksnio.

Autorius terūpi psichologinės ir socialinės problemos, kurių tyčia jis neapsunkina fiziniams personažų charakteristikomis, žinoma, nei gamtos aprašymais. Tuo būdu kaip tik labiau susikoncentruojama ties veikėjų dvasia. Ir taip, perskaitę veikalą, nežinome advokato išvaizdos, bet jo palaidą moralę puikiai pažįstame. Ryškiai pavaizduotas teismo raštininkas, tas savotiškas žemesnės kategorijos mūšasis Hamletas: visą laiką galvojęs, bet nesiryžtas. Nesiryžtas laiku vesti; vedęs nesiryžtas atvirai pasakyti kilančių įtarimų žmonai; slapstai ją tyrinėjęs ir tiesiai tardas, bet nesiryžtas pranešti sprendimo; vis galvodamas apie ateitį, nepaima to, ką laiku reikia imti; pasiryžęs save ar konkurentą nušauti, bet nepajėgias pistole-



Jurgis Jankus

to paspausti. Apie jo išvaizdą tačiau tiek tepasakyta, kad jis augstas ir nuo to lyg palinkęs į priekį. Ne ką daugiau sužinojome ir apie jo žmonos Stasės, tos „gėžiausios mūsų priemiesčio moters“, išvaizdą. Nežymiai vienu, tai kitur brūkstelėta, jog ji liekana, mėlynų akių, papurusių auksinių plaukų. Betgi stipriausią efektą padaro jos psichiniai bruožai: tai ji „nuostabią patraukli“, tai pakelia „nustebusias akis“ — ir jomis negali atsigrožėti partneris.

Socialiniai veiksniai ir ekonominiai rūpesčiai

Romano stuburą sudaro socialiniai ir ekonominiai varžtai, pakertą besistengiančių išskopti augtyn siekimus. Abu būsimosios poros nariai — Stasė ir jos vyras — užauga skurdžiausiose priemiesčioje, vienas antro nepažindami; abu nelegaliai gimę ir dėl to turį išmokyti tyliai pakelti aplinkos panieką. Jeigu tačiau jo mamytė, atpirdkama savo vienkartinę kaltę, stengiasi išaukšti dorą sūnų ir jį leisti į mokyklą, tai Stasės motina, kada tik pasitaiko, vis naudojasi malonumais ir dukterį moko gudriai bei pelningai išnaudoti jaunystės grožį. Ir taip jie du, vienoje aplinkoje, bet skirtingais keliais auginami, susiduria tragišku atveju, kada jis, šeštosios klasės gimnazistas, išgirdęs riksmą, išgelbsti nuo prievartos ją, iš matymo tepažįstamą kaimynę, fabriko darbininkę. Čia prasideda patys skaidrieji jų santykių momentai, kuriems tačiau ekonominiai rūpesčiai neleidžia greitai virsti vedybiniais ryšiais.

Jis, gavęs tarnybą teismo raštinėje, meta gimnaziją; abu išsikelia gyventi į švaresnį rajoną ir taip, galima sakyti, pabėga nuo savo gėdingos kilmės. Bet ekonominiai nepritekliai visą laiką slopina dvasią: „niekam nebūna taip sunku, kaip

jaunam žmogui su plačia širdimi ir tuščia kišene“, 42. Jų polėkiai veržiasi į gražų nuosavą namuką, o neturi nė padoresnių drabužių. Matydami vienas antro potroškus, stengiasi kitiems kitam sudaryti tokį ar kitą daiktinį malonumą. Jis tarsi pasiekia privačiais papildomais darbais ar loterijos laimėjimu, o ji — gudriai suplanuota gražios merginos provokacija pagaliau nupirka net tą jo geidžiamą namuką. Tačiau susituokus ne laimė ateina su turtais, bet moralinė bausmė (mat, toji fatališka josios klaida suriša ją su advokatu tam tikra nelegalia sutartimi), nuo kurios ji pati viena nepajėgia išsivaduoti, o jos vyras nesupranta ir, užuot moraliai stiprines, ją visą laiką gniuždo.

Psichologiniai labirintai

Jeigu ekonominiai varžtai yra stambi kliūtis santuokai tiems, kuriuos įgimto vargo perspektyvos organiškaip purto (kaipgi pradės šeimos gyvenimą su šešta kategorija!), tai „psichologiniai reikalai“, skirtingi charakteriai, medžiagiškai jau aprūpintą santuoką palaipsniui veda prie tragedijos. Visą romano patrauklumą kaip tik ir sudaro intymiojo šios porės gyvenimo analizė, nuogai atidengianti jų sielų kampelius. Toji analizė skaitytojui pateikiama per Stasės vyro išpažintį advokatui ir jo bičiuliui. Išpažintis išsako vienu pradėjimu, neatgaunant kvapo. Ji trunka maždaug 8 valandas; lygiai per tiek laiko ir skaitytojas, neatgaudamas kvapo, praryja knygą. Pasakojimo forma leidžia pačiam herojui, nestabdant įvykių eigos, daryti įvairių įterpinių: apspėsti tą ar kitą poelgį, analizuoti įvykį, pavertinti save ir savo partnerę.

Jų gyvenimas susikerta nuo pat pradžių. Kada ji sutiktuoktis, jis dar nesiryžta; kai jisai siūlo tai atlikti, ji prašo palaukti... žiemos. Jis užsigeidžia ko, tai ji: ne dabar, brangusis! Vėliau, kada ji maldauja jo, jis ima įtarinėti, kodėl ji panašiai, būtent, dabar. Ir taip atsiklirto tos porės nariai vaikšto iš vieno kambario į kitą, vis neatiikdami bendrų momentų. Skaitytojas vietomis ima jau nebe tikėti tokiais galimais. Tačiau autorius ir šičia turi savus sumetimus — paryškinti bėgių nesutampumą. Beje, reikia pridurti, kad čia neturime reikalo su verteriniu sentimentalizmu. Jie du nuo pat pradžių pasi-
jaucia neabejotinai vienas ant-
ram skirti, bet vis dėlto ir susi-
tuokę turi siekti to, kas, rodos,
jau pasiekta.

„Ko tu vis taip žiūri į mane?“, lyg išgąsdintos paukštytės, Stasės akių skundas jo abejonių neišdildo. Jis seka vis ir galvoja; įsiekio pėdsakų, uosti-
nėja ir kamantinėja; padaro užuominą, bet minties neišsako
ligi galo. Dėl šitokių tardytojo
metodų šeiminiuose santy-
kiuose teismo raštininkas po lai-
ko ima save smerkti, nors kartu
ir teisina, versdamas kaltę gal-
vojimui, kuris iš esmės juk
negali būti yda. „Laimingiausi
žmonės, kurie negalvoja“, tokia
išvada „pasiguožia“ pasakoto-
jas.

Stasės nusikaltėlis sielą nus-
kaidrina josios vidinė, kančia. Toje suraizgytoje istorijoje jos
paveikslas lieka kur kas švie-
sesnis, negu jos poelgių visuma
galėtų jį atvaizduoti. Ji nėra
aipaipol kokia rafinuota kurti-
zanė, bet meilės, likimo, iš da-
lies ir vyro kankinė. Dėl kiek-
tad nenuostabu, kai advokato
bičiulis, išgirdęs iš jos vyro vi-
sas jos istorijas, tarė sau, kad
Stasė yra „toji pati tikroji mo-

M. Vaitkus

Dangaus Balsas

Nerimsti, siela, baltaplūksnė gulbė,
kada lakstutės alda sučiulbė,
kada žvaigždėtą dangus plevėna,
ir vėjas bangą kvapsningą gena;

Kada sužylė gėlės ir medžiai,
ir širdys grožį ištirpti geidžia,
o jis karinę padangę kelia,
— tu vis nerimsti, ilgies, dukrele.

Permaža dvasiai to žemės grožio,
kurį žvaigždėti skliautai apvožė,
nes jis — vien gamtos, sekus upelis,
pagirdyt sielos kilnios negalys.

Gėlėtai kloniais jis teka — neša
ir tavo širdį, ir savo lašą
į amžių grožį, į okeaną,
kur bangos glaudžias prie kojų mano.

Tad džiaukis, siela, kada ilgiesi:
tai augščio grožis tau ranką tiesia.
Skrisk! Nepatenkins širdies tau niekas,
iki nurimsi, mane pasiekus.

Pavasaris

Ir suskambo giesmė — aukso varpas aidžiausis —
ir priguldo gamta, ir nušvitusi klausosi:
„Jau praėjo žiemos negandai, broliai — sescrys!
Štai grįžtu su gėlėmis, su dainom aš, Pavasaris!“

Tai išgirdęs dangus sužydavo rugiagėlę,
ir nusiuko sūlę, nes džiaugsmo nepakelia;
sušalavo miškai; šypso vandenys upėse;
sučiulbėjo paukšteliai, mėlynėje upės.

Milioni gėlių sumirgėjo žvaigždutėmis
ir apsupo gegužį kvapsningomis grūtėmis,
ir atrodo, kad žemės laimingame klonyje
vien tik žydi kvapsninga spalvota simfonija

ir, kai visa žavingomis virto gėlėmis,
gal ir širdžiai nebūtų stebuklas negalimas,
kad, pražydus ir ji žiedėliu nors kulkiausiūjau,
suvirpėtų kvapsnim ir pasiektų Augščiausiųjų.

teris, su kurią būčiau tikrai lai-
mingas“, 252. Betgi su pasirink-
tuju vyru ji nebegali toliau gy-
venti, nors ji ir labai mylėjo.
„Verkiu, kad išeinu, ir vis dėlto
išeinu“, 250. Pradžioje išėina
tik iš savo svajonių namuko,
o vėliau visai pasitraukia iš gy-
venimo. Psichologiniam roma-
nui vargu ar buvo galima psich-
ologiškesnė atomazga: nebe-
pakeldama moralinės naštos,
priversta baigti medžiaginį gė-
rybių pertekusį gyvenimą.

Namukas ir namas

Tie, kurie skaitė 1947 metų
Aidų žurnalą, atsimeina ten
spausdintą Jurgio Jankaus
„Namuką“, kuris beveik žodis
žodin sutampa su pirmąja čia
aptariamą romano puse. Anos,
pirmosios, versijos tačiau prie-
šinga buvo pabaiga: ten Stasė
paliekama gyventi, o nusišau-
nos vyras. Toks jo žygis ma-
žiau buvo įtikinamas vien jau
dėl to, kad jis... netinka nei nu-
žudymui, nei nusižudymui. Ne
kartą jis žada tą ar kitą nu-
šauti, bet niekad to neįvykdo.

Antrosios versijos romanas
toli gražu nėra tik dvigubas pra-
tėsimas pirmosios: čia įterpia-
mas naujas veiksnys, kuriam
prirėmė ir antraštės naujos.
Ten vaizduojama tragedija, su-
sidariusi besiekiant namuko; čia
parodyta, jog nešvarumų esa-
ma taip pat name geroj
gatvėj. Ten advokatas tebu-
vo kaltinamas vien „meile iš to-
lo“, čia jau nuodėmingais veiks-
mais, kuriuos paliudija nelem-
tasis corpus delicti.

Sumani veikalo kompozicija,

• Kun. J. Burkus, paminėda-
mas Marijos metus, išleido kny-
gutę „Rožių puokštė“. Pava-
dinimas — pagal pirmame pus-
lapyje išspausdintą motto: „Ma-
rijai nešu puokštę rožių, kurios
auga, tarpsta ir žydi Kalvarijos
kalne. Knygutė turi 32 pusla-
pius. Joje paaiškinama rožan-
čiaus prasmė, duodamos rožan-
čių sudarančios maldos (Tikiu,
Tėve mūsų, Sveika Marija), at-
žymimos paslaptys su trumpais
jų paaiškinimais, pagaliau —
— Švč. Mergelės Marijos lita-
nija.

Moterystė tai kaip mirtis —
tik nedaugelis ją pasiekia pasi-
ruošę. — Tommaso

„Namas geroj gatvėj“ skiria-
mas, aišku, ne tai publikai, ku-
riai to paties autoriaus parašy-
ta „Po raganos kirviu“. Ryški-
nant susipynusių šeiminių gy-
venimo problemą, greta psicho-
loginių paliečių ir fiziologi-
ni momentai; praversta ne tik
valgomos, bet ir miegamojo
durys. Reikia pripažinti, jog ir
čia autorius išsilaiko literati-
rinę augštumą: tokius daly-
kus aprašo santūriai, pačiais
bendrąsiais žodžiais („viskas
įvyko“, „atėjo apsilaukęs ir ne-
siskubino“), nedirgindamas že-
mųjų pojūčių.

Autorius, žinoma, nemonopa-
lizavo skaitytojo galvojimo.
Sen bei ten galima kitaip nugal-
voti, negu autorius parašyta.
Pavyzdžiui: kam buvo reikalingas
banko direktoriaus epizodas
 („Namuke“ jis pateisinamas,
bet čia — šalia advokato —
bankininkas neturi prasmės)?
Ar įtikėtina, kad advokatas die-
nos šviesoje vaikščiotų pas sau
nelygią kaimynę, nesant vyro
namie? Argi Stasė tikrai būtų
norėjusi, kad jos vyras nuskęs-
tų?

Tačiau toks knibėjimas ro-

KULTŪRINĖ KRONIKA

• Dr. Jonas J. Bielskis, Lie-
tuvos garbės konsulas Los An-
geles, savo bibliotekoje ir ar-
chive yra sukaupęs daug ver-
tingos archyvinės ir bibliografi-
nės medžiagos. Dokumentai ir
labai įdomios nuotraukos api-
ma jo diplomatinę — konsulari-
nę bei, tautinę — visuomeninę
veiklą Amerikoje, Šveicarijoje
ir Lietuvoje. Amerikos Lietu-
vių Tautos tarybos, Lietuvos
Vyčių, Lietuvos Sargų organi-
zavimo, Amerikos lietuvių kari-
nės misijos Lietuvoje, Lietuvos
konsulinės tarnybos kūrimo
Amerikoje ir apskritai Ameri-
kos lietuvių tautinės veiklos is-
torijai dr. Bielskio archyvas tei-
kia labai daug ir gerai doku-
mentuotos medžiagos. Jis įde-
miai seka ir dabartinės Ameri-
kos lietuvių kultūrinės bei tau-
tinės veiklos apraiškas ir renka
istorinę medžiagą.

Iš bibliografinių reteny-
bių, galbūt ir unikumų lais-
vajame pasaulyje, konsulo bi-
liotekoje randame „Lietuvos
Mokyklos“ 1918 m. komplektą
su prof. Prano Dovydaičio au-
tografu, „Vyčio“ 1918, „Vy-
riausybės žinių“ 1918-23 m.
komplektus, vysk. M. Valan-
čiaus „Žemaičių vyskupystės“,
1897 m. laidą, Simano Daukan-
to „Lietuvos istorijos“ abu to-
mus, 1893 m. laidą, kan. Prapuo-
lenio „Lenkų apaštalavimą Lie-
tuvoje“, lietuvių ir lenkų kalbo-
mis ir t.t.

Nedaug kam žinoma, kad dr.
J. Bielskis savo laiku spaudoje
dalyvavo ne tik publicistiniais
straipsniais, bet ir beletristi-
ne kūryba. Turi paruošęs apy-
sakų ir novelių rinkinį, kurio
nemano greitai atiduoti spau-
dai, bet nori, jo paties žodžiais
tariant, „leisti išsigulėti“.

Šiuo metu daktaras rašo pri-
siminimus, kurių dalį mano pa-
skelbti artimiausioje Lietuvių
Dienų numeruose.

• Kibirkštėlių, XI-tos mergai-
čių stovyklos laikraščio Nekal-
to Pras. vienuolyne Putnam,
Conn., redakcinę komisiją suda-
ro: T. Masionytė, E. Stankevi-
čiūtė, K. Skėmaitė, Gr. Gudaitė,
R. Krivickaitė, M. Ankudavičiū-
tė, L. Sileikytė.

• Poetas Juozas Mikuckis iš
Baltimorės savo atostogų metu
lankėsi Chicagoje. Čia aplankė
įvairias redakcijas, susitarė dėl
poezijos knygų išleidimo, sve-
čiavosi pas Rašytojų dr. Jos
pirm. B. Babrauską. Baltimorėje
poetas kasdieninei duonai dir-
ba kėpykloje.

• M. Vaitkus yra paruošęs
spaudai naują eilėraščių rinkinį
„Nuošaliu taku“. Iš tos dar ne-
spausdintos knygos mūsų dien-
raštis protarpiais įdės parinktų
poezijos dalelių.

• Aleksandras Matekūnas
jau 15 metų kai ilsisi Kauno ka-
pinėse.

Jis buvo gimęs 1913 m. bir-
želio 11 d. Rytų Lietuvoje —
Zarasuose. Pradinę mokyklą ir
gimnaziją ėjo tėviškėje, baigė
Kaune, bet apie tolimesnės stu-
dijas negalvojo, nes jauną su-
pančiojo džiova, o dar mokykli-
niam amžium jam teko rūpintis
pragyvenimu ir nepamiršti tėvų.
Jau gimnazijoje bandė rašinėti
žinels, kai jis turėjo tik 16 me-
tų amžiaus. Pradžioje „Karyje“
ir „Mūsų Rytijoje“, kur pakvie-
čiamas bendradarbiauti ir ap-
mokamas honoraras. Vėliau:
„Lietuvos Aide“, „Lietuvos Ke-
leivijje“, „Jaunojoje Kartoje“,
„Versele“, „Amininke“. Kūno
Kultūroje ir Sveikatoje“ ir eilė-
je kitų. Rašė daugiausia kultū-
riniais klausimais ir dienos ak-
tualijomis. Sveikatai pašlijus
grįžo tėviškėn — Zarasuose. Be
bendradarbiavimo minimuo-
se laikraščiuose, sumanė leisti
savaitraštį „Zarasų Kraštą“,
kuris ėjo net iki 1939 metų.
Laikraštis buvo gambiai vedamas,
ilustruotas, o pats redaktorius
— tik devyniolikos metų am-
žiaus. Zarasai, nors užkampis,
bet neatsilikęs kraštas: čia yra
ėję „Akiratis“, „Jaunoji Diena“,
„Kūrybos Pradai“, „Laužas“,
„Liepsnojančias Laužas“, „Skau-
tu Laužas“, „Mūsų Žingsniai“,
„Žiemų Lietuva“, „Kūryba“ ir
kiti. „Zarasų Kraštą“ turėjo
gabių bendradarbių, kaip Jurgis
Žagrakalys, Antanė Žagrakalie-
nė, ypač, duodami vertingų ver-
timų, net klasikų. A. Matekū-
nas bandė rašyti scenos vaizde-
lius ir 1933 m. Kūno Kultūros
Rūmai išleidė scenos veikalėlių
„Sporto dienos švintant“,
kuris su pasisekimu buvo vai-
dintas provincijoje. Autorius
tuo metu turėjo tik 20 metų
amžiaus. 1934 m. Kaune leidžiamas
savaitraštis „Darbas“ pakvietė
jį nuolatiniu bendradarbiu. Į
perspėjimus, kad saugotų savo
sveikatą, atsakė: „Kas gali
būti maloniau už žurnalistinį
darbą, darbą savo mieliajai tė-
vynei, o amžius neišgyvensiu,
šandien ar rytoj, vistiek reikės
mirti“. Ir tas jaunas plunksnos
darbininkas akis amžinai užmer-
kė 1939 m. sausio 28 d., kai ne-
buvo nei 26 metų nesulaukęs,
o jau buvo žurnalistų s-gos na-
ryst. Mirtis išskabė visą eilę jau-
nų, gabių žurnalistų: Aleksan-
dą Matekūną, Kazį Berulį, Petrą
Karuzą, Stasį Selėną, Jurgį Ste-
ponaitį ir eilę kitų. Tėbūnie jie
paskatinimas ir jauniems trem-
tiniais žurnalistams, kad dar-
bas tepuošia gyvenimą.

— Jn. Vaidelys

Būki teisingas ir geras, kad
pažintumei tiesą.

— Konfucijus



Juozas Kaminskas — Svajonė

TARP KITA KO

Tūkstančiai puslapių dengia didžiojo anglų ir viso pasaulio dramaturgo Šekspyro asmenį. Jo kapo užrašas skelbiamas praeikimas tam, kurs atvers akmenis ir neduos ramybės jo kaulams. Labai maža tėra likę jo rankraščių, o parašai nežinomi tik šeši. Tat nenuostabu, kad literatūros tyrinėtojai ir Šekspyro biografai išsijuoše dirba ir įieško visokių faktų ir smulkmenų, liečiančių tą dramaturgo asmenį ir kūrybą. 1940 metais Londono knyginkas Alan Keen 1550-ųjų metų Halles knygoje "Cronicle" rado 400 skaitytų ranka rašytų pastabų. Ekspertai nustatė, kad rankraštis siekia XVI-tą šimtmetį. Siemet minėtas knyginkas išleido veikalą "The Annotator", kur skelbiama, kad tyrinėtojai parodė, jog pastabų rankraštis esąs jauno Šekspyro.

Vienas New Yorko knyginkas neseniai nupirko Thomo Jeffersono rankraštį, kurį jis vertina 10.000 dolerių. Rankraštis turi aštuonias eilutes. Tai esą greičiausiai paskutinieji šio, trečiojo JAV-ų, prezidento žodžiai, parašyti 1826 m. liepos 2 dieną. Tos aštuonios eilutės yra eilėraščių, vardu "Adieu", parašytas mirties patalė ir dedikuotas dukterei Marthai. Atsisveikinimo eilėraščiui "Sudie" minytos tokios: Gyvenimas baigėsi, nebėra jokių ateities sapnų. Mielai draugai, ko liejat ašaras? Aš einu pas senolius. Sveikinu krantus, viltim vainikuotus, po kuriais bus palaidoti mano rūpestiai. Sudie, mano brangi, mano mylima dukrelė, sudie... Du Serafimai manęs seniai laukia. Savo atsiskyrimo atdūsiu aš nušėliu jums tavo meilę... Istorikai sako, kad "du Serafimai" yra jo ankščiau mirusi žmona ir duklė.

Vienas Genuvos meno galerijos rūsiję ilgus metus gulėjo nežinomo autoriaus nieko nevertas paveikslas. Šią vasarą, liepos pradžioje, nuvalius nuo jo dulkes ir kitus nešvarumus, pasitebėtas dailininko parašas ir data: 1620. Dailininko parašas: Van Dyck.

Ukrainiečių Justas Paleckis — rašytojas Aleksandras Korneičukas — atleistas nuo sunkių premjero pareigų, kad "pašalintų vien literatūros darbui".

Venecijos Biennale dailės ir skulptūros parodoj šiais metais atžymėti seni ir neatlaidūs surrealistai: didžiausia premija 2.400 dol. suteikta tapytojui Max Ernstui; grafikos premiją gavo Joan Miro, skulptūros — Jean Arp (vokiečių kilmės, kartu ir surrealistas poetas). Dalyvavo dailininkai iš 32 kraštų. Amerikiečių skyrių parengė New Yorko Moderniojo meno muzėjus. Parinkti du dailininkai, atstovaujantys dvi svarbiausias šio meno kryptis: socialinį realizmą ir abstraktinį ekspresionizmą (Ben Shahn ir Willem de Kooning).

Italai sugalvojo pastatyti keistą paminklą: netrukus Italijos Rivieros pakrastyje bus pašventintas paminklas jūroje nusikendusiems. Aštuonių pėdų bronzinė Kristaus statula bus panardinta vandenyje, bet nuo kranto, esant tyram vandeniui, matoma. Dalis bronzos imta iš paskendusiu laivų propelerių.

Paryžiaus šio sezono teatro repertuare matome tarp kitų ir šiuos vardus: Paul Claudel "Christopher Columbus", (vyr. vaidmenį vaidina Jean-Louis Barault); Jean Anouilh "Vy-turys" — Joanos d'Ark tema

veikalas (su Suzanne Flon); Giraudoux "Siegfried", prancūzo, tapusio vokiečių valstybės vyru, istorija.

KRONIKA

Dail. J. Kaminsko paveikslų paroda įvyko Vasario 16 gimnazijos patalpose, Huetttenfeldo lietuvių apyl. v-bos suruoštų kultūros dienų metu. Ją aplankė vietos bendruomenės nariai, čia besimokąs jaunimas, kuopų vyrai, artimesnių apylinkių tautiečiai ir vietos vokiečiai.

Dail. J. Kaminskas kilimu panevėžietis, nepriklausomybės kovų savanoris, mokytojas Lietuvos ir tremtyje gimnazijose. Hanau stovykloje buvo suruošęs net 3 savo tapybos paveikslų parodas. Šioje parodoje dail. J. Kaminskas išstatė 50 paveikslų, daugiausia "tempera", o dalis aliejumi drobėje. Kuklios Vasario 16 gimnazijos klasių patalpos nedavė parodai reikiamo fono.

Dail. J. Kaminsko paveikslai, savo turiniu ir išraiška vos įžengusių lankytoją pagauna ir sužavi. Bestebėdamas aliejinį paveikslą "Tėvynės ilgesys", lankytojas pasijunta atskirtas nuo tėvynės neprieinamomis kliūtimis — vandenimis. Didelis kūrinys "Karo muzėjus" kaip tikrovė prieš akis. Ten vėl: kopose stovi šakotragis briedis, už jo mėlynuoja Baltija, ritindama putotas bangas į lėkštą gelsvo smėlio krantą. Taip paveikslas po paveikslą traukia lankytoją iš dabarties, iš tremties ir veda parugės keliu, pro šlaitus, pro milžinkapius, pro sustatytas rūgų gubas, vingiuotu lauko keliu į tėviškės "kiemą", prie šiaudų stogo bakažės su žirgelių ornamentais, gonkeliais ir prie palinkusių kryžių — koplytelių. Taip eidamas nuo paveikslų prie paveikslų matai vis naujus vaizdus, nematytus, bet pažįstamus, skirtingus, bet tuos pačius, nes jie visi kalba ta pačia kalba, liečia tuos pačius jausmus — ilgesį ir meilę gimtajam kraštui.

Dail. J. Kaminsko paveikslų

temos įvairios. Daugiausia vaizdai ir gamtovaizdžiai, kaip Karo muzėjus, kiemas, varpinė, vienkiamiai, senkapiai, kelias parugėje, šlaitas ir kt. "Tėvynės ilgesyje", "Tylos belaukiant", "Miške" jis pavaizduoja ir dvasinės būsenos pasireiškimus. Yra ir simbolikos: "Tau, tėvyne", "Gyvenimas" ir kt.; paminėtinai fantastinės temos "Atomis amžius".

Kun. J. A. Karalius parašė ir išleido knygėlę "Jaunuomenės auklėjimas". Gausiai panaudodamas Sv. Rašto citates, ištraukas iš Pijaus XI enciklikos apie jaunuomenės auklėjimą bei iš kitų popiežių direktyvų, autorius iškelia jaunuomenės vertę, priemeną tėvų paruošimą jų svarbiems uždaviniams, nes tėvai naujosios kartos auklėjime — kaip autorius nubrėžia — yra Dievo vietininkai. Toliau autorius nubrėžia gero auklėjimo idealus. Primenama tėvams daugiau paisyti vaikų religinio gyvenimo, geriau parinkti jiems matytinus filmus, ir lankytiems pramogų vietas, pratinti prie dažnesnio pasinaudojimo sakramentais. Visi skatinami laikytis lietuviško nusistatymo, lankyti lietuvių mokyklą, priklausyti prie savų organizacijų. Pabaigoje kalbama apie auklėjimo veiksmus: šeima, valstybė ir Bažnyčia. Knygėlė turi 52 pusl., tekažiuoja 25 centai, ji bus skaitoma su nauda.

Lietuvių Dailės Instituto penktasis narių suvažiavimas įvyko Toronte, Kanadoje š. m. liepos mėn. 10 dien., kuris praejo darbingoje nuotaikoje apžvelgiant praėjusių metų veiklą ir nustatant gaires ateities darbams. Išrinkta valdyba: dail. Teleforas Valius — pirmininkas, dail. Adolfas Valska — vicepirmininkas, dail. Juozas Bakis — sekretorius, dail. Paulius Augius ir dail. Viktoras Petravičius — valdybos nariai.

DR. JUZĖ AGLINSKAS GYDYTOJA IR CHIRURGAS
Vaikų ir moterų ligos
5159 South Damen Avenue
Pirmad., trečiad. 10-4; antrad. ir penktad. 10-1 p.p. ir nuo 6-9 v.v. Šeštadieniai 10-12 val. pietų
Ofiso tel. — PR 6-7800
Namų tel. — TR 4-1765

DR. KESTUTIS AGLINSKAS GYDYTOJA IR CHIRURGAS
2300 West 51 Street
Pirm., antr., trečiad. 10-12 v., ketv. ir penkt. 6-8 v. v. trečiad., šešt. susitarus
Ofiso tel. PRospect 6-1795
Namų tel. TRIangle 4-1765

DR. VYTAUTAS AVIŽONIS, M.D. AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLIO LIGOS
30 E. 60th St., New York City
Telef. Murray Hill 8-8677
VALANDOS: Susitarus — ketv. ir šeštad. nuo 5 iki 8 v. v.
12 Shore Lane, Bay Shore, L. I.
Tel. Bay Shore 7-3710
Susitarus — pirm., antr., trečiad. ir penkt. visą dieną, šešt. tik iki ryto.

AR JUMS REIKALINGI AKINIAI? Tiesiogiai apie
MAXIMUM OPTICAL PLAN
Jūs nustebite ir būsite patenkinti
5 N. Wabash Ave. Suite 807
Valandos 9 iki 5:30 kasdien
Šeštadieniai 9 iki 2.
Tel. STate 2-5753

Standard Federal Savings
AND LOAN ASSOCIATION
OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
(Archer Ave. at Sacramento)
PHONE: VIRginia 7-1141

Sportininkų ir intelektualų amžius
Cambridge universiteto sveikatos tarnautojas Sir Alan Rook ištyrė tame universitete tarp 1860 ir 1900 metų studijavusius 834 sportininkus ir 761 nesportininkus. Susekė, kad abiejų amžiaus ilgumas buvo maždaug vienodas. Savo studijų rezultatus paskelbė žurnale "British Medical Journal".

Susirūpinimas ir žaizdos
"The Journal of American Medical Association" praneša, kad Chicago mokslinei liaujasi savo eksperimentams naudoti šunis, tiriant skrandžio žaizdas. Net ir padariusiems žaizdą skrandyje, jos greit užgyja, ir tai, kaip mokslininkai sako, dėl tos priežasties, kad žmogus nesirūpina. Spėjama, kad susirūpinimas ir skrandžio žaizdos gali turėti didesnę ryšį, negu iki šiol buvo manoma.

DR. ALINA DOMANSKIS GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPEC. REUMATINIS IR SANARIŲ LIGOS
Tel. CLiffside 4-5654.
Ligonius priima viena kart per savaitę ketvirtadieniais 6:30-8:30 v.v.
4038 Archer Avenue

DR. T. DUNDULIS GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vak. Šeštadieniai nuo 2 iki 4 popiet.
Trečiadieniais pagal sutartį
Ofiso tel.: VIRginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8444

DR. ANTONAS ALEKNA GYDYTOJA IR CHIRURGAS
1957 W. Garfield Blvd.
VAL.: 1-4 ir 6-9
Šeštadieniai nuo 1 iki 4 val. p. p. išskyrus ketvirtad. ir sekmd.
Tel. buto GRaceana 2-9203
2336 West Chicago Avenue
DR. JUOZAS BARTKUS GYDYTOJA IR CHIRURGAS
NORTHWEST MEDICAL CENTER
Tel. ARmitage 6-0161
Val. 1-3, 7-9 p. p. pirmad., antrad., ketvirtad., penktad. 10 v. ryto — 1 v. p. p. trečiad. 12-4 v. p. d. šeštad.

DR. ALEXANDER J. JAVOIS (JOVAISAS) GYDYTOJA IR CHIRURGAS
2423 West Marquette Rd.
Val. 2-4 p. p. ir nuo 7-9 v. vak. Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

DR. A. JENKINS GYDYTOJA IR CHIRURGAS (LIETUVIS GYDYTOJAS)
2500 West 63rd Street
VAL. kasdien nuo 2-4 p. p. ir 7:30 iki 9 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta

DR. ALDONA A. JUSKA AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE
PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12 ir 7-9 v. v. pagal susitarimą išskyrus trečiadienius
2422 West Marquette Rd.

DR. F. V. KAUNAS GYDYTOJA IR CHIRURGAS
1336 So. 49th Ct., Cicero
Atostogose iki rugpjūčio 8 d.

DR. WALTER J. KIRSTUK PHYSICIAN and SURGEON (LIETUVIS GYDYTOJAS)
3925 West 59th Street
VAL. 1-4 popiet, 6:30-8:30 vak. Uždaryta trečiad. ir šeštad. vakarais

DR. P. KISIELIUS GYDYTOJA IR CHIRURGAS
1435 So. 49th Ct., Cicero
Kasdien 1-3 v. ir 6-8 v. vakare. Šeštadieniai 12-2 v. ir 3-5 v. v. Butas 1526 So. 49th Ave.

DR. EMILY V. KRUKAS GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 S. Archer Ave.
VAL. Kasdien popiet nuo 12-2:30 v. Vak. pirm., antr., ketv. 6-8:30 v. Trečiadienį tik susitarus

DR. BIEŽIS GYDYTOJA IR CHIRURGAS
3148 West 63 Street
Kasdien 1-3. Vakarai 7-8, tikslai antradieniais ir penktadieniais. Trečiadien. ir sekmd. ofisas uždarytas
Rezid. 3241 W. 66th PLACE

DR. VL. BLAŽYS GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4701 South Damen Avenue
(Kampus 47-tos ir Damen Ave.)
Val. kasdien nuo 6-8 val. vak. Šeštadieniai 2-4 val. vak.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį
Tel. ofiso LAfayette 3-6048
Rez. FRontier 6-0814

DR. PETER T. BRAZIS GYDYTOJA IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. Pirm., ketv., penkt. 1-4 ir 7-9 Antr. 1-5, trečiad. ir šešt. pagal sutartį

DR. 3. DANILEVIČIUS GYDYTOJA IR CHIRURGAS
10748 So. Michigan Ave.
VAL.: (išskyrus šeštad. ir sekmd.) nuo 2 iki 4 v. p. p.; 7-9 v. vak. Ligonius priima tik pagal susitarimą
Rezid.: 10838 So. Wabash Ave.

DR. ALINA DOMANSKIS GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPEC. REUMATINIS IR SANARIŲ LIGOS
Tel. CLiffside 4-5654.
Ligonius priima viena kart per savaitę ketvirtadieniais 6:30-8:30 v.v.
4038 Archer Avenue

DR. BR. GAIŽIUNAS GYDYTOJA IR CHIRURGAS (Spec. moterų ligos ir akušerija)
4055 Archer Avenue
Kampus Archer ir California Ave.
VAL.: 2-4 ir 6-8 v. p. p. Šeštadieniai 2-7 val. p. p. išskyrus sekmdadienius

DR. BR. GAIŽIUNAS GYDYTOJA IR CHIRURGAS
3259 South Halsted St.
Val. kasdien: 10-12 val. ryto ir 3-6 val. vak. Šeštad. nuo 1-6 val. vak. Kitu laiku pagal susitarimą
Telef. VICTory 2-1184. Nuatsilepsauki MULberry 5-4000, Ext. 326

DR. V. GUDAUSKAS GYDYTOJA IR CHIRURGAS
756 West 35th Street
(kampus Halsted ir 35-ta gatvė)
Ofisas uždarytas iki rugpj. 1 d.

DR. A. JENKINS GYDYTOJA IR CHIRURGAS (LIETUVIS GYDYTOJAS)
2500 West 63rd Street
VAL. kasdien nuo 2-4 p. p. ir 7:30 iki 9 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta

DR. A. JENKINS GYDYTOJA IR CHIRURGAS (LIETUVIS GYDYTOJAS)
2500 West 63rd Street
VAL. kasdien nuo 2-4 p. p. ir 7:30 iki 9 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta

DR. A. JENKINS GYDYTOJA IR CHIRURGAS (LIETUVIS GYDYTOJAS)
2500 West 63rd Street
VAL. kasdien nuo 2-4 p. p. ir 7:30 iki 9 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta

DR. A. JENKINS GYDYTOJA IR CHIRURGAS (LIETUVIS GYDYTOJAS)
2500 West 63rd Street
VAL. kasdien nuo 2-4 p. p. ir 7:30 iki 9 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta

DR. A. JENKINS GYDYTOJA IR CHIRURGAS (LIETUVIS GYDYTOJAS)
2500 West 63rd Street
VAL. kasdien nuo 2-4 p. p. ir 7:30 iki 9 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta

DR. A. JENKINS GYDYTOJA IR CHIRURGAS (LIETUVIS GYDYTOJAS)
2500 West 63rd Street
VAL. kasdien nuo 2-4 p. p. ir 7:30 iki 9 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta

DR. A. JENKINS GYDYTOJA IR CHIRURGAS (LIETUVIS GYDYTOJAS)
2500 West 63rd Street
VAL. kasdien nuo 2-4 p. p. ir 7:30 iki 9 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta

DR. A. JENKINS GYDYTOJA IR CHIRURGAS (LIETUVIS GYDYTOJAS)
2500 West 63rd Street
VAL. kasdien nuo 2-4 p. p. ir 7:30 iki 9 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta

DR. A. JENKINS GYDYTOJA IR CHIRURGAS (LIETUVIS GYDYTOJAS)
2500 West 63rd Street
VAL. kasdien nuo 2-4 p. p. ir 7:30 iki 9 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta

DR. A. JENKINS GYDYTOJA IR CHIRURGAS (LIETUVIS GYDYTOJAS)
2500 West 63rd Street
VAL. kasdien nuo 2-4 p. p. ir 7:30 iki 9 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta

DR. A. JENKINS GYDYTOJA IR CHIRURGAS (LIETUVIS GYDYTOJAS)
2500 West 63rd Street
VAL. kasdien nuo 2-4 p. p. ir 7:30 iki 9 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta

DR. A. JENKINS GYDYTOJA IR CHIRURGAS (LIETUVIS GYDYTOJAS)
2500 West 63rd Street
VAL. kasdien nuo 2-4 p. p. ir 7:30 iki 9 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta

DR. A. JENKINS GYDYTOJA IR CHIRURGAS (LIETUVIS GYDYTOJAS)
2500 West 63rd Street
VAL. kasdien nuo 2-4 p. p. ir 7:30 iki 9 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta

DR. A. JENKINS GYDYTOJA IR CHIRURGAS (LIETUVIS GYDYTOJAS)
2500 West 63rd Street
VAL. kasdien nuo 2-4 p. p. ir 7:30 iki 9 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta

DR. A. JENKINS GYDYTOJA IR CHIRURGAS (LIETUVIS GYDYTOJAS)
2500 West 63rd Street
VAL. kasdien nuo 2-4 p. p. ir 7:30 iki 9 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta

DR. A. JENKINS GYDYTOJA IR CHIRURGAS (LIETUVIS GYDYTOJAS)
2500 West 63rd Street
VAL. kasdien nuo 2-4 p. p. ir 7:30 iki 9 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta

DR. A. JENKINS GYDYTOJA IR CHIRURGAS (LIETUVIS GYDYTOJAS)
2500 West 63rd Street
VAL. kasdien nuo 2-4 p. p. ir 7:30 iki 9 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta

DR. A. JENKINS GYDYTOJA IR CHIRURGAS (LIETUVIS GYDYTOJAS)
2500 West 63rd Street
VAL. kasdien nuo 2-4 p. p. ir 7:30 iki 9 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KURAS SUEC. KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ
7156 So. Western Ave.
(MEDICAL BUILDING)
Pirmad., antrad., ketv. ir penktad. nuo 8-5 p. p. ir 6-8 v. v.; trečiad. nuo 6-8 v. v.; šeštad. 10-12 v. p. ir nuo 1-3 v. p. p.
Office telef. REdpublic 7-1168
Namų telef. WALbrook 5-3768

DR. FRANK C. KWINN (KVIEČINŠKAS) GYDYTOJA IR CHIRURGAS
1651 West 47th Street
LIGONIUS PRIIMA: Kasdien nuo 2 val. iki 4 v. popiet. Nuo 7 v. iki 8:30 v. išskyrus trečiad. ir šeštad. vak.

DR. A. MACIUNAS GYDYTOJA IR CHIRURGAS SPEC. CHIRURGINES LIGOS
2423 West 63rd Street
(Kampus 63 ir Artesian)
VAL. 2-4 p. p. ir nuo 6-8 v. vak. Šeštad. iki Labor Day uždaryta
Trečiad. ir sekmd. uždaryta

DR. I. E. MAKARAS GYDYTOJA IR CHIRURGAS
11750 South Farnell Ave.
Val. kasdien 2-4 popiet ir 6-8 v. v. išskyrus trečiadienius

DR. EDWARD B. MURASKAS GYDYTOJA IR CHIRURGAS
2750 West 71st Street
Ligonius priima pagal susitarimą. Sustatimui skambinti GRO. 6-1321, jei neatsiliepa — VINcesnes 6-3900

DR. AL. NARBUTAS PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
6757 South Western Avenue
Valandos: pirmad., trečiad., ketv., penktad. 6:30-8:30 v. vak. Antrad. 10-12 val. ryto. Šeštad. 2-4 p. p. Kitu laiku pagal susitarimą.
Atostogose iki liepos 25 d.

DR. VLADAS PRUNSKIS GYDYTOJA IR CHIRURGAS
3259 South Halsted St.
Val. kasdien: 10-12 val. ryto ir 3-6 val. vak. Šeštad. nuo 1-6 val. vak. Kitu laiku pagal susitarimą
Telef. VICTory 2-1184. Nuatsilepsauki MULberry 5-4000, Ext. 326

DR. AL. NARBUTAS PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
6757 South Western Avenue
Valandos: pirmad., trečiad., ketv., penktad. 6:30-8:30 v. vak. Antrad. 10-12 val. ryto. Šeštad. 2-4 p. p. Kitu laiku pagal susitarimą.
Atostogose iki liepos 25 d.

DR. V. VILEIŠIS GYDYTOJA IR CHIRURGAS
802 West 31st Street
Kampus Halsted ir 31-mos gatvių
Priėmimo valandos: 2-4 p. p. ir 6-8 v. v. Šeštad. 2-4 v. p. po pietų.

DR. F. C. WINSKUNAS GYDYTOJA IR CHIRURGAS
2420 West Marquette Rd.
VAL. nuo 2 iki 4 val. p. p. 6 iki 8 vak. Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

DR. P. Z. ZALATORIS GYDYTOJA IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Rezid. 6600 S. Artesian Ave.
VAL. 11 v. r. iki 3 p. d. 6-9 v. v.

DR. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. Yards 7-1829
Pritaiko akinius
Kreivias akis
Ištaiso
Ofisas ir akinų dirbtuvė
756 West 35th Street
VAL. nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8, trečiad. nuo 10-12, šeštad. 10-5 d. p.

DR. J. J. SMETANA, JR. OPTOMETRISTAS
1801 So. Ashland Avenue
VAL. pirmad., antrad., ketv. ir penktad. 9:30-12; 1:30-5 v. v. trečiad. uždaryta, šeštad. 9:30 iki 12; 1:30 iki 5 val. vak.
CAnal 6-0523 Platt Bldg

DR. S. VAITUSH, OPT.
Palengvinu akių įtempimą kuris yra priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo ir skaudančių akių karščio. Atitaisau trumparegystę ir toliaregystę.
Prienku teisingai akinius. Visi egzaminavimui daromi su elektroniniais instrumentais rodančiais mažiausias trūkumus. Specialiai atyda kreipiama į mok. vaikus
4712 So. Ashland Avenue
YArds 7-1373
Val.: 10:30-7 v. v., šeštad. 10:30-4 sekmd. ir trečiad. uždaryta

DR. S. VAITUSH, OPT.
Palengvinu akių įtempimą kuris yra priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo ir skaudančių akių karščio. Atitaisau trumparegystę ir toliaregystę.
Prienku teisingai akinius. Visi egzaminavimui daromi su elektroniniais instrumentais rodančiais mažiausias trūkumus. Specialiai atyda kreipiama į mok. vaikus
4712 So. Ashland Avenue
YArds 7-1373
Val.: 10:30-7 v. v., šeštad. 10:30-4 sekmd. ir trečiad. uždaryta

DR. S. VAITUSH, OPT.
Palengvinu akių įtempimą kuris yra priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo ir skaudančių akių karščio. Atitaisau trumparegystę ir toliaregystę.
Prienku teisingai akinius. Visi egzaminavimui daromi su elektroniniais instrumentais rodančiais mažiausias trūkumus. Specialiai atyda kreipiama į mok. vaikus
4712 So. Ashland Avenue
YArds 7-1373
Val.: 10:30-7 v. v., šeštad. 10:30-4 sekmd. ir trečiad. uždaryta

DR. S. VAITUSH, OPT.
Palengvinu akių įtempimą kuris yra priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo ir skaudančių akių karščio. Atitaisau trumparegystę ir toliaregystę.
Prienku teisingai akinius. Visi egzaminavimui daromi su elektroniniais instrumentais rodančiais mažiausias trūkumus. Specialiai atyda kreipiama į mok. vaikus
4712 So. Ashland Avenue
YArds 7-1373
Val.: 10:30-7 v. v., šeštad. 10:30-4 sekmd. ir trečiad. uždaryta

DR. S. VAITUSH, OPT.
Palengvinu akių įtempimą kuris yra priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo ir skaudančių akių karščio. Atitaisau trumparegystę ir toliaregystę.
Prienku teisingai akinius. Visi egzaminavimui daromi su elektroniniais instrumentais rodančiais mažiausias trūkumus. Specialiai atyda kreipiama į mok. vaikus
4712 So. Ashland Avenue
YArds 7-1373
Val.: 10:30-7 v. v., šeštad. 10:30-4 sekmd. ir trečiad. uždaryta

DR. S. VAITUSH, OPT.
Palengvinu akių įtempimą kuris yra priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo ir skaudančių akių karščio. Atitaisau trumparegystę ir toliaregystę.
Prienku teisingai akinius. Visi egzaminavimui daromi su elektroniniais instrumentais rodančiais mažiausias trūkumus. Specialiai atyda kreipiama į mok. vaikus
4712 So. Ashland Avenue
YArds 7-1373
Val.: 10:30-7 v. v., šeštad. 10:30-4 sekmd. ir trečiad. uždaryta

DR. S. VAITUSH, OPT.
Palengvinu akių įtempimą kuris yra priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo ir skaudančių akių karščio. Atitaisau trumparegystę ir toliaregystę.
Prienku teisingai akinius. Visi egzaminavimui daromi su elektroniniais instrumentais rodančiais mažiausias trūkumus. Specialiai atyda kreipiama į mok. vaikus
4712 So. Ashland Avenue
YArds 7-1373
Val.: 10:30-7 v. v., šeštad. 10:30-4 sekmd. ir trečiad. uždaryta

DR. S. VAITUSH, OPT.
Palengvinu akių įtempimą kuris yra priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo ir skaudančių akių karščio. Atitaisau trumparegystę ir toliaregystę.
Prienku teisingai akinius. Visi egzaminavimui daromi su elektroniniais instrumentais rodančiais mažiausias trūkumus. Specialiai atyda kreipiama į mok. vaikus
4712 So. Ashland Avenue
YArds 7-1373
Val.: 10:30-7 v. v., šeštad. 10:

DZUKIJA NETEKO KRĖVĖS

Faktai apie jo jaunystę ir atsiminimai iš susitikimų

JONAS MIŠKINIS, Amsterdam, N. Y.

Nelaboji giltinė iš gyvųjų tarpo išplėdė prof. Vincą Krėvę. Liūdna ir skaudu. Jis buvo visu kūnu ir siela atsidaęs Lietuvai ir mielijam savo Dainavos kraštui.

Šalia žavingųjų ir ošiančių Dainavos šalies miškų ir paslaptingųjų Gėlos, Gilės ir kitų ežerų yra didokas Subartonių sodžius. Čionai 1882 metais Vincukas pirmą kartą pasaulį išvydo ir po vienerių metų pirmus džiūkiškus — lietuviškus žodžius iš savo mielos motulės tarti išmoko.

Vincuko tėvai, kad ir turėjo pusvalakį žemės, bet jie gyveno nepasiturinčiai. Nei savo turto, nei javais neišsiskyrė nuo kitų subartoniškių. Tik jų pirkia žymiai buvo didesnė už kitų kaimynų ir, be to, turėjo prie visų langų puošnesnes langines su gan meniškai išdėstytais lietuviškais ornamentais. Todėl Mickevičių pirkia buvo ne tik didesnė, bet iš oro gražesnė.

Vincukas, kad ir silpnutis buvo, bet gerasirdės motulės gera priežiūra ir rūpesčiu greit paaugo; prie dūgančio ratelio ne tik ji išmokino poterliuoti, bet ir iš maldaknygės lietuviškai skaityti. O kai sukako jam 7 metai, tai jis vasarą turėjo su kaimo skerdiu gyvulius ganyti, o žiemą mokyklą lankyti. Subartonių kaimo gyventojų beveik trečdalis sudarė rusai — kolonistai. Jie prie caro turėjo dideles teises ir savąją rusišką mokyklą. Pradžioje tėvai Vincuką leido mokytis į šią mokyklą. Vincuko tėvas labai nekėsdavo rusų, tai po kelių mėnesių sūnų atsiėmė iš šios mokyklos ir nusisuntė į Merkinės pradžios mokyklą.

Mokslų siekė sunkiais keliais

Subartonytis yra nuo Merkinės už 5 kilometrų. Tad Vincukui reikėdavo kiekvieną dieną einant mokyklon padaryti pėsčiam 10 kilometrų kelio. Žiemą, kai reikėdavo bristi per gilų sniegą, tai ne kartą jam teko kopti ir ausis nušalti. Tėvas dažnai sakėdavo: mano Vincuk, kai reikėdavo bristi per gilų sniegą, tai ne kartą jam teko kopti ir ausis nušalti. Tėvas dažnai sakėdavo: mano Vincuk, kai reikėdavo bristi per gilų sniegą, tai ne kartą jam teko kopti ir ausis nušalti.

Mokėsi labai gerai. Buvo pirmuoju mokiniu. Trečiame skyriuje dažnai mokytojo pavedimu mokė jaunesniųjų skyrių mokinius. Jo mokiniai buvo už jį žymiai didesni ir amžiumi vyresni, todėl niekaip jų negalėjo sudrausminti.

Baigus mokyklą, mokytojas pasikvietė jo tėvelius ir patarė jiems Vincuką leisti toliau mokytis. Tėvai, gavę tokį patarimą, kreipėsi dar į savo kleboną Merkinėje. Klebonas irgi tam pritarė ir nurodė kur reikia mokytis. Labai džiaugėsi, kad tėveliai leis jį į mokyklą.

Rudenį tėvelis nuvežė Vincuką Vilniaus gimnazijon. Bet kadangi buvo daug kandidatų, tai Vincukui nepavyko įstoti į pirmąją gimnazijos klasę. Grįžti namo nebeorėjo. Tėvas jį apgyvendino lenkų bendrabutyje, pasamdė mokytoją paruošti iš 4 klasių gimnazijos kurso egzaminus. Tuomet patenkintas grįžo į Subartonis pas tėvelius. Ugiu buvo neužauga, bet protiškaiki jautėsi subrendusiu. Jis jau nenorėjo, kad jį namiškiai vadintų Vincuku, bet Vincu. Kiek pailsėjęs su tėvais pradėjo tartis dėl tolimosios mokymosi. Motina labai norėjo, kad jos Vincas būtų kunigu. Tėvas taip pat tam pritarė, bet visa bėda, lėšų stigo. Tačiau gavę pažadą iš giminių sutiko leisti Vincą kuniguosna. Vincas, kad ir nebuvo apsisprendęs, pasidavė tėvų norams. Džiaugėsi, kad turės progos toliau mokytis.

Gavęs iš tėvų keliolika rublių nuvyko į Vilnių ir be sunkumų įstojo į dvasinę kunigų seminariją. Seminarijos profesorai greit pastebėjo Vincą gabumais. Tuo metu Vilniaus dvasinėje seminarijoje viešpatavo lenkiškoji dvasia. Klierikams buvo draudžiama tarp savęs kalbėti lietuviškai. Tačiau Vincas tuo nepaisė ir į lietuvių kalbą tik lietuviškai. Tas seminarijos administracijai, ypač inspektorui, labai nepatiko.

Atostogauti Vincas parvažiuodavo pas kun. J. Šablinską Marcinkonyse arba Merkinėje pas kun. Jagminą. Vasaros metu Džukijoje būdavo daug vestuvių ir kitokių pramogų. Būsimą kunigėlį visi kviesdavo į svečius. Jis su didžiausiu noru pas juos eidavo bei važiuodavo. Vincas žinodavo, kad turės progos vestuvėse išgirsti daug dainų, aracijų bei padavimų. Nuvykęs atidžiai visa to klausydavosi, o sugrįžęs į namus naktimis darydavo smulkius užrašus, o kai pamiršdavo, tai kviesdavo dainininkes pas save arba pats kėlėtą mylių nueidavo pas žinomą dainininkę bei pasakorių ir vietoje tinkamai užrašydavo. Jo tokias keliones pasiekė seminarijos vadovų ausys. Šie buvo nepatenkinti, kad jų auklėtinis dažnai lankosi vestuvinėse apeigose. Ir štai po dviejų metų mokymosi seminarijos rektorius Vincui pranešė, kad jis iš seminarijos išstotų. Vincas dėlto nebuvo nusiminęs, bet tėvams buvo netikėtasis ir nelauktas smūgis.

Sugrįžęs į namus ramino tėvus, kad jie dėl to nesisielotų, tačiau motina taip susijaudino, kad net iš to sunkiai susirgo. Motinai pasveikus Vincas nusiramino ir kiek pailsėjęs pasitarė su vietiniais kunigais, gavęs iš jų nurodymų, o iš tėvų šiek tiek pinigines paramos, išvyko į Kazanę ir ten išlaikė iš viso gimnazijos kurso egzaminus ir gavo brandos atestatą. Tais pačiais metais pavyko įstoti į Kijevo universitetą filologijos ir literatūros studijuoti. Studijuodamas vertėsi privačiomis pamokomis. Kadangi jis gerai paruošdavo mokinius į visas gimnazijos klases, tai daug turėjo mokinių ir pakankamai savo pragyvenimui užsidirbdavo. Iš tėvų jokios paramos, ypač pinigines neprašėdavo. Atostogauti parvažiuodavo į Subartonis ir čionai begyvendamas lankydavosi apylinkių kaimuose, užrašinėdavo dainas ir rinkdavo įvairią tautosaką. Visiems pasakodavo, kad niekur tokio gražaus ir mielo krašto nėra kaip Džukijoje. Išspausdintą savo kūrybą "Viltys" duodavo sąmoningesniems džiūkams pasiskaityti.

Galutiniai mokslus baigė daktaro laipsniu Lvovo universitete ir apgindamas disertaciją apie indoeuropiečių protėvynę ir kilmę — čia taipgi išlaikė egzaminus ir gavo magistro laipsnį ir aukso medalį. Jeigu būtų keitęs tikybą, galėjo Kijevo universitetą profesūrai ruošti, bet jis atsisakė pareikšdamas: "Kokio tikyboj gimiau, tokioj ir mirsiu". Po kurio laiko jis apsigyveno Bakų mieste, gavo gimnazijoje literatūros mokytojo vietą, kur ir išbuvo iki 1919 metų. Čia jis begyvendamas aktyviai ruošėsi savo kūrybai. 1919 metais buvo paskirtas Lietuvos atstovu Azerbeidžano respublikoje.

Vincas Krėvė Lietuvoje

1920 metais Vincas Krėvė sugrįžo Lietuvon ir pradėjo tarnybą švietimo ministerijoje knygų leidimo komisijoje. Kaikuri laiką buvo augštesniųjų mokyklų vizitatorium. Ketveris metus leido žurnalą "Skaitymai". Nuo 1922 metų perėjo į Kauno uni-

versitetą humanitarinių mokslų fakultetą profesoriauti, kur tarp kitko dar redagavo metraštį "Tauta ir Žodis".

Mokyklos steigėjas

1921 metais rudenį prof. Vincas Krėvė su dr. kun. J. Bakšiu įsteigė Merkinėje, anot Krėvės pasakymo, Šarūno tėviškėje, vidurinę mokyklą. Kas džiūkams padarė didelį džiaugsmo. Mat, Merkinė buvo toli nuo didesnių Džukijos kultūros centrų, tai vaikai neturėjo progos augštesnio mokslo siekti. Merkinėje įsteigus vidurinę mokyklą greit čionai atgijo visuomeninis ir kultūrinis gyvenimas. Daugelis vaikų slapta pereinavo lenkų administracijos liniją ir čia atvykę mokydavosi. Taigi ši mokykla išleido per pusantro šimto abiturientų. Vincas Krėvė labai džiaugėsi savo jaunojo "kūdikio" pažangumu.

Kartą gavome V. Krėvės telegramą, kad jis atvažiuoja su Antanu Smetona savo "kūdikio" aplankyti ir džiūkams prakalbų paporyti. Diena paskirta sekmadienį. Mes pasistengėm pareklamuoti. Vadinasi, kiek žmonių uovo bažnyčioje, tiek susirinko salėje. Be to, dar keliosdešimt žydėlių atėjo pasiklausyti Vinco poringų. Laukėm valandą, laukėm dvi ir jų nesulaukė išsikirstėm. Manėm, kad jie iš Kauno išvažiuodami kitur pasuko. Tačiau rytojaus dieną pavakary pamatėm atžygiuojančius gatvę pėsčius: Vincą Krėvę ir A. Smetoną. Labai nustebom. Manėm, kad jie pėsčiomis iš pat Kauno. Bet jie mus suramino: ėjo tik 35 mylias pėsti, o kitą kelią važiuojo automobiliu, bet jam sugedus paliko pakelį. V. Krėvė šypsodamas sako: "A. Smetoną su pažindinau smulkiai su Gilės ežeru, jis dabar ne tik mano raštams tikės, bet ir pats taip bandys rašyti."

Vieną dieną jiems pas vietos kleboną Ribikauską pailsėjus, išvykome V. Krėvės vadovaujamoj ekskursijoje. Pradėjome nuo Merkinės piliakalnio. Jis čia įdomiai porindamas apie pilies didingą ir garbingą praeitį išlaikė mus ilgai valandos.

Vėliau pasiekėm jo romanistiskus ežerus ir gimtąjį kampelį — Subartonis. Jo vaizdams pasakojimams ir galo nebesimatė. Kun. prof. Brazys gerokai pavargio ir galų gale jam sako: — Aš dabar žinau, Vincai, dėlko tu kunigu negalėjai būti. — Todėl, kad esu mažas ir iš Merkinės bažnyčios sakyklos ne tik manęs būtų nesimėtė, bet ir mano galvos, — atsakė jam.

Dr. kun. J. Bakšys tarp kitko jam priminė: — Mielas profesoriau, daug knygų prirašėi, bet dar daugiau savyje džiūkiško romantizmo nesiojiesi.

— Taip, jeigu Dzeivulis mane laikys sveiką ir gyvą, tai dau kūrinių dar sukursiu. Turiu pasiryžimo ir didelio noro, — atsakė šypsodamas.

Krėvė šaulys

Lankydamas Subartonyse įsitikino, kad beveik visi subartoniškiai vyrai — jauni ir seni — yra šauliai. Be to, jis gerai žinojo, kad džiūkų šaulių pastangomis buvo ne tik sulauktytas ties Merkinė prie Merkių upės lenkų kareivių pulkas, besiveržiantis į Lietuvą, bet ir gerokai sumuštas. Tas Krėvė labai patiko ir susitikęs jaunus vyrus vis sakėdavo: "Visi turime būti šauliais".

Putvinskiui pasitraukus iš šaulių s-gos pirmininko jo vietą buvo išrinktas V. Krėvė. Prie jo šauliai Klaipėdą atvaždavo. 1922 — 23 metais prie administracijos linijos veikė šaulių grupių štabai. Jie turėjo ryšius su užfronte. Daugelis ukrainie-



Dr. Mahometas Zakaria Ghoneim, Egipto archeologas, atkasęs turtinę senovės faraono kapą, iš trečios dinastijos, valdžiusio prieš Cheopsą. Dr. Ghoneim laiko vieną iš ten atrastų daugelio puodų. Sakara, vieta, kur tas kapas atrastas, yra apie 20 mylių į pietus nuo Kairo ir apie 6 mylios nuo didžiosios Gizos piramidės, kur neseniai atrastas Cheopso saulės laivas.

čių ir baltgudžių partizanų atbėgdavo Lietuvos pusėn. Tokiems buvo Merkinėje įsteigta speciali stovykla. Krėvė lankydams Subartonis panorą apsilankyti minimą stovyklą ir pasiteirauti apie partizanišką gyvenimą. Jis privažiavęs prie sargybinio pasisakė kas esąs ir parodė dokumentus. Sargybinis nesutiko V. Krėvės stovyklon įleisti, sakėdamas:

— Negalimas daiktas, kad toks mažas ponas būtų vyriausiu šaulių s-gos viršininku.

1928 metais, prie Valdemaro, švietimo ministerija dėl lėšų stokos pradėjo mažinti vidurinių mokyklų tinklą. Pradžioje Merkinės vidurinė mokykla į likvidavimo planą neįėjo. Mokykla buvo prie pat lenkų administracijos linijos, turėjo daug mokinių, tai niekam neįgalvą neatėjo, kad ji bus likviduojama. Tačiau, užkulisinei kiliškai kažkas Merkinėje nepatiko, tai ryšium su tuo mokykla susilaukė likvidavimo. Apie mokyklos uždarymą smulkiai buvo painformuotas jos steigėjas V. Krėvė ir prašytas užtarimo pas Valdemarą, bet jis kategoriškai pareiškė:

— Nors labai gaila mano "kūdikio", bet neleidžia man savigarba prašyti Valdemaro.

Susitikimas traukiny ir mokyklų laidotuvėse

1940 metais žiemą, važiuodamas iš Kauno Vilniun traukiny susitikau prof. V. Krėvę. Mudu gana seniai buvome besimatę. Jis man atrodė išvargusiu ir kiek senstėlėjusiu. Pirmiausiai užvedė kalbą apie jo kūrybą. Jis sakėsi, kad kaikurie jo raštai yra išsiskėmę ir todėl reikės antru kart leisti ir gerokai papildyti. Priminiau jam, kad jo raštai yra labai mėgiami Vilniaus krašto moksleivijos. Krėvė su dideliu pasitenkinimu tuo domėjosi ir teiravosi apie Vilniaus krašto mokyklinį jaunimą. Pasisakė turįs naujų kūrinių rankraščiuose, bet niekaip negalįs susitarti su leidykais. Čia jis tuojau ėmė politikuoti ir kritikuoti esamos valdžios režimą ir cenzūros nereikalingumą.

Kai ką bandžiau švelninti, bet jis visai nesisidavė perkalbamas. Jis man tiek politinių pliotų pripasakojo, kad net atsibodo ir klausyti. Jam šiek tiek nusiraminus naklausiau:

— Kaip profesorius žiūrit į bolševikų įsteigtas bazes?

Jis man ėmė aiškinti ir išvedžioti, kad jos Lietuvai nebus pavojingos.

— Pasibaigs hitleriški karai,

ISKASĖNOS EGIPTE

paleckininkai niekus tauškė ir niekas jų neklausė. Visi laukė, ką rimtas profesorius Krėvė pasakys. Tačiau jo kalba mažai kuo skyrėsi nuo anųjų. Pertraukos metu prisilinkau prie Krėvės ir prieteliškai paklausiau: "Ar jau pradėjom demokratiškai gyventi". Jis tik pamojo ranka, o kita spausdamas mano dešinę tarė: "Laikykimės". Iš to supratau, kad jis pateko komunistų nelaisvėn.

Vokiečiams okupavus Lietuvą kartą nuvykau į Merkinę pasidaryti. Ta proga aplankiau Vincą Krėvės gerą mokslo laikų bičiulį A. Čyrą. Jis su Krėve visą laiką palaikė bičiulystę. Sakėsi, kad jis buvo Kaune ir matėsi su Krėve, kuris labai jaundinasi ir save kaltina, kam jis ėjo į Paleckio vyriausybę, nes vėliau turėjo didelių nemalonių ir sunkių pergyvenimų.

Nei viena V. Krėvės knyga nebuvo jaunųjų moksleivių taip skaitoma, kaip "Dainavos šalies senų žmonių padavimai".

Apskritai, džiūkų jaunimas labai mėgo Krėvės raštus. Nors jo kūryba buvo dvejoja — romantinė ir realistinė, bet kartu ir tarmiška. Kaip jis šnekėjo, taip ir rašė. Todėl džiūkams moksleiviams Krėvės išsireikimai buvo aiškūs ir pilnai suprantami.

Skelbkites "Draugė"!

MISIJONIERIAI KUNIGAI

...vargsta su MOKYKLOS ir VIENUOLYNO statyba; 90 katalikų gyvenančių 889 kvadratinį mylių, 46,000 gyventojų rajone.

Prašom pagelbėkite mums!
"Ypatingos palaimos Marijos metų laike!"
FATHER STEPHEN HOGYA, S. C. J., Walls, Miss.

P. & J. JOKUBKOS

Laikrodžių, Brangenybių, Radijo, Televizijos Krautuvė
(Buv. Kass-Kazakauskio krautuvė)
1. Sužiedotųjų ir vedybiniai deimantiniai žiedai, 2. Laikrodžiai, 3. Sidabro peilių, šaukučių ir šaukštų komplektai, 4. Foto aparatai, 5. Piniginės, 6. Zenith, Dumont ir G. E. televizijos ir Zenith, G. E. ir Bulava radijos, 7. Televizijos ir radio lemputės, 8. Žaislai ir rašymo reikmenys. Elektriniai indai.
Laikrodžių ir televizijos aparatų taisymas
4102 Archer Ave., Chicago 32, Ill., Tel. LAf. 3-8617

PLUMBING - HEATING SERVICE

Free Estimates
AUTOMATIC WATER HEATERS
General Remodeling — Modernizing
Licensed — Bonded Plumbers
Darbas atliekamas pigiai ir sąžiningai
O. B. RENNANZ
WALbrook 5-3451
B. SERAPINAS, Grovehill 6-6703

LIETUVIŠKI SALDAINIAI

KAUNAS, VILNIUS, PALANGA VADDAIS SOKOLADINIAI
VAISINIAI, SALTMETINIAI, KARVUTĖ ir kitokios rūšys
Vartotojai reikalaukite visose lietuviškose maisto krautuvėse. Prkybininkai užsakykite tiesiai iš gamyklos.
Mr. Stasys Petrauskas, 838 W. 33rd Pl. Chicago 8, Illinois

JUCUS. SISTERS RESTAURANT

(Naujai) dabar atidarytas
Galima gauti rūgščių kopūstų ir kitų skanių lietuviškų valgių. Atidarytas per visą naktį.
29 metai toje pat vietoje.
1608 W. 47th St., Tel. LA 3-9670

FALSE TEETH

Laisvi ar nepritaikyti?
DANTU PLOKSTELĖS
pataisomos ir stipriai įstatomos.
Sužaloti dantys pataisomi,
o nuotrupos išlyginamos.
— valandos darbas —
A-1 Dental Plate Laboratory
22 W. Madison, Room 223,
DE 2-6804
1587 W. Ogden Ave. MO 6-3733
1425 Wilson Ave. LO 1-9280
2003 W. Lawrence SU 4-7241

FALSE TEETH

Laisvi ar nepritaikyti?
DANTU PLOKSTELĖS
pataisomos ir stipriai įstatomos.
Sužaloti dantys pataisomi,
o nuotrupos išlyginamos.
— valandos darbas —
Cleveland Dental Plate Laboratory
456 W. North Ave. MI 2-6221
404 E. 47th Street AT 5-6880
160 Milwaukee Ave. HU 9-3242

FALSE TEETH

Laisvi ar nepritaikyti?
DANTU PLOKSTELĖS
pataisomos ir stipriai įstatomos.
Sužaloti dantys pataisomi,
o nuotrupos išlyginamos.
— valandos darbas —
State Dental Plate Laboratory
1635 W. 47th St. Yards 7-4499
944 W. 63rd. WALbrook 5-2558
639½ W. 63rd St. WE 6-2608

Laisvė, apšviečianti pasaulį

Laisvės Statulai New Yorke 70 metų

A. TYRUOLIS, New York



Nedaug tėra, berods, gražuolių, kurioms, 70 metų sulaukusioms, galėtum pasakyti: dar jauna. Bet Laisvės gražuolė tam amžių tikrai tebėra jauna. Visi ją matėm įvajindintą menu New Yorko uoste. Tai Laisvės Statula, nors tikras jos vardas: Laisvė, apšviečianti pasaulį.

Ji buvo lygiai tokia pat ir tiems, kurie pro ją važiuo, ją sveikindami, prieš 50 metų, ir tiems, kurie ją išvydo vos prieš 5 metus. Ji "gimė" lygiai prieš 70 metų, ir kas prieš tai pasiekė šios žemės krantus, tas jos išvyti dar negalėjo. "Bet argi ji tikrai tokia jauna?" nustebe klausė vienas mano bičiulis. "O aš maniau, kad ji čia stovi jei ne nuo amžių, tai bent nuo Amerikos atradimo".

Daugelis jau ją matė. Juos skaito milijonais. Visi jau buvo apie ją anksčiau girdėję. Visiems ji vaidino laisvės simboliu, visiems mojo, visus vadino. Nes jos dešinė žėruoja laisvės degalas, jos kairė šviečia krašto nepriklausomybės plokštės. Nuo jos galvos sklinda spinduliai: tai deivė.

Maro sala

New Yorko uosto vandenys skalauja tą mažą salėle, kurioj kadaise tebuvo namai maru sergantiesiems. Kai valdžia ją pardavė Izaokui Bedloe, to žmogaus vardu ji ir įsiamžino. Ant gerai išbandytos žemės atsistojo ta laisvės moteris: nuo 1841 metų toj salėlėj buvo fortas su 70 patrankų ir 350 kareivių garnizonu. Ne taip seniai, tik 1937 metais, kareiviai paliko ją vieną, išeidami į kitas žemes kariauti.

Iš tolo tariasi matas tik paprastą moterišką pavidalą, kol, patekęs jo vidun, įsitikini klydes. Kai karštą vasaros dieną vos ligi statulos kojų keltuvu pakeltas, imi kopti 168 lenktų laiptų pakopas ir brauki kakotos prakaitą, imi mąstyti, jog ir laisvė netaip lengvai pasiekiamą ir iškovojama. Pasikeli

SPEND AN EVENING OF RELAXATION — COMFORT at VAN'S LOUNGE
Bring the family over
Free movies every Wed. 9:30 P. M.
2841 Archer Blvd. Bishop 7-9501
Vanda Shuman, Prop.

for fun and sports
SILVER SPUR
Ranch

ALL EXPENSE VACATION, including meals, lodging, riding daily, archery, tennis, swimming in a BEAUTIFUL PRIVATE LAKE, fishing, boating, orchestra dancing, square dancing, volleyball, softball, basketball, etc. FREE INSTRUCTION in all of the above activities. ONE WEEK, NO EXTRAS, \$65.00 FOR YOUNG PEOPLE 18 to 40. Ideal climate. OPEN JUNE 20th.
We Provide Free Transportation to catholic church.
SILVER SPUR RANCH
GREESHAM, WISCONSIN

čia turbūt augščiau kaip į kokią Berlyno Pergalės Koloną, bet netaip patogiai, kaip į Eifelio bokštą. Bet kas po pačias statulas važinėti keltuvais?

Kai jau artėjai į tą vietą, kur prasideda tos vario moters ranka — o ji 42 pėdų ilgio — jau esi nugalėjęs didžiųjų šio kopimo dalį — laisvės kalnus. Jei būsi laimingas, galbūt pateksi į deivės galvą. Toj galvoj telpa 12 žmonių.

Ir mūsų Laisvės Statula
Mums lietuviams laisvės statula bene mielesnė, kaip visiems kitiems, mažiau nelaisvės pyragų ragavusiems. 120 metų tos nelaisvės jau buvo gana. Dėl to kaip miela būdavo žvelgti į mūsų Zikaro Laisvės Statulą Vytauto Didžiojo muzėjaus sodely, kur ties ja rymojo tautos veteranai ir garsieji vyrai, lyg garbės sargybą eidami. O ji pati buvo augštai pakopusi su laisvės vėliava rankoj. Su vėjuj plandanti. Dėl to rodydavos, jog ir pats skriste skrendi. Tokia buvo laisvė, toks jos pajautimas.

Amerikiečiams gi gerieji prancūzai buvo sugalvoję tą gerą dovaną, bet nemažesnė tai buvo auka ir vieno asmens, jos skulptoriaus elzasiečio Frederiko Augusto Bartholdi, mirusio Paryžių lygiai prieš 50 metų. Bartholdi, kai vokiečiai nugalėjo prancūzus 1871 metais, buvo atvykęs į Ameriką ir giliai pergyveno laisvės žodį. Tuo metu New Yorke buvo sumanyta pastatyti laisvės statulą, kaip laisvės simbolį. Bartholdi apsiėmė tą darbą. Dešimtį metų dirbo jis į savo žemėj.

Jamžinta motina

Ir jamžino jis — savo motiną: buvo jam modeliu šiame darbe. Jis nuliedino pradžioj paprastą figurą, paskum padidino ją keturis kartus. Toliau, ant to pagrindo, jis jau pradėjo gaminti statulą dalimis, kad pasiektų dabartinį jos dydį — 305 pėdų augščio, skaitant nuo vandens paviršiaus.

Ir Eifelis, kurio bokštas garšina Paryžių, prisidėjo prie šio darbo: jis pagamino plieno rūmus statulai laikyti. Laivu Ise- re atvežė jau gatavą statulą 1885 m. birželio mėn., sudėjęs jos dalis į 210 dėžių, kurios svėrė daugiau kaip 225 tonas. Amerikiečiams statula buvo

perleista lygiai prieš 70 metų, tai ir jos "gimimo" data.

Pjedastralį iš cemento, grani- to ir plieno padarė patys ame- rikiečiai, bet jis kėlinojęs dau- giau nei pati statula (iš viso daugiau kaip pusę milijono dole- rių anais laikais). Beje, statu- los degalas netaip seniai ėmė šviesti: jo šviesas teįžiebė pre- zidentas Wilsonas pereinio karo metu, 1916 m. gruodžio 2 d. Dabar jos šviečia kas naktį pro šalį praplaukiantiems laivams, kaip švyturys.

Duokit man laisvės oro trokštančius

Pagrindiniam jėgime pjede- stalo, ant kurio stovi toji lais- vės deivė, randi įgraviruotas reikšmingas eiles, kurias parašė amerikiečių poetė Emma Laza- rus, mirusi po metų statulą pastačius. Štai tos eilės:

Ne kaip helenų garso karžygs,
Iš vario, jojas pergalės kraš- /tais,
Stovės pas jūros, vakaro var- /tus

Su degalu galinga moteris,
Zaibu sugautu šviečianti toli,
Ta ištremtųjų motina, ranka
Su švyturiu pasveikinti visus,
Kai uostą tiltu oriniu, kurs du
Miestus sujungia, valdo į akim
Meilia. "Jums senos žemės ir /garbė!"

Tyliai ji šaukia. "Duokit man /vargšus
Ir laisvės oro trokštančius /tuos,
Kurie pavargę ir kur išmesti.
Man siūskit benamius ir iš aud- /ros:
Ties aukso durimis pašviesiu /jiems."

Nors nevisiems tiems varg- šams, senas žemes ir tėvėsės palikusiems, aukso durys atsi- vėrė į aukso kalnus, bet jie bu- vo laimingesni prie tų durų, laisvės oru kvėpuodami, kaip iš- taikngam, bet tvankiam ir lais- vės troškinančiam viduj. Te lais- vė, apšviečianti pasaulį, su to- kiu pat atkaklumu veržiasi ji šviesi, kaip veržiasi nelaisvė, nešanti tamsą, o įsivaizduojan- ti esanti neregėta negirdėta šviesybių nesėja.

Rašytojų gyvenimas

Prancūzai išleido ketvirtą to- mą serijos veikalų apie rašy- tojus: "Vies et Oeuvres d'Ecri- vains"; paruošė L. Chaigne. Šis tomas apima Jean Giraudoux, Jean-Paul Sartre, Jean Anouilh, Andre Malraux, Gabriel Marcel ir Charles Du Bos.

DĖMESIO!

Auto mechanikas ALEKSANDRAS SNELIUS atidarė AUTO- MASINŲ TAISYMO DIRBTUVĘ.

Atlieka visus mechaniskus, lyginimo ir dažymo darbus. Darbai atliekami sąžiningai ir su garantija. Turi 24 metų patyrimą.

Dirbtuvės adresas: Darbo val. nuo 9 ryto iki 7 v. vak.

"ALEX AUTO REPAIR"

5842 So. Claremont Ave. in the rear

Phone: Dirbt.: PRospect 8-0354; Namų: CAnal 6-0988

Nepasidaryk alkoholiu

JAV-se yra apie 60 milijonų žmonių, kurie atsiktikčiai išge- ria alkoholinių gėrimų. Iš jų, tu vadinamų "social drinkers" tar- po kasmet atsiranda tam tik- ras alkoholių skaičius. Dr. E. Strecker žurnale "This Week Magazin" pataria save išegzami- nuoti atsakant į šiuos klausim- us:

1. Ar tu jautiesi, kad neišlaik- ysi iki pietų, jeigu išsiprūdęs neišgersi stiklo?
2. Ar jautiesi susierzines, lyg ko trūktų, jei dėl kokios nors priežasties negauni išgerti pa- vakariai?
3. Jeigu jums tenka stovėti prie baro ar maišyti gėrimus, ar tu pasinaudodamas sau ne- išlenki kokio ekstra stiklo?
4. Ar tik jūs kartais svečiuo- se nepralengiate kitų sau pasi- rūpindamas dviem trimis išgė- rimais daugiau?
5. Ar jūs daugiausiai geria- te vienas?
6. Ar dabar geriate žymiai daugiau, negu prieš keletą me- tų?

Jeigu atsakymai į šiuos klau- simus jau sudaro jums kaikoki nemalonumą, turėtų tai būti perspėjimas — atsargiau su gė- rimu, susidaro pavojus tapti alkoholiu.

Gydytojai ir sveikata

Žurnalas "Therapeutic No- tes" skelbia, kad saūdujybų procentas tarp gydytojų yra 4% didesnis kaip tarp eilinių žmonių. Kariuomenės įstaigų studijos parodė, kad protinėmis ligomis karo gydytojai susgera



3241 So. Halsted St.

Tel. CALumet 5-7237

Atidara pirmadienio ir ketvirtadienio vak.
Sekmadieniai uždaryta

Prekės geriausių Amerikos išdirbysčių.
42 metų prekyboje patyrimas. Pirkejai sutaupe daug pinigų ir gauna geras, pre- kes lengvais daliniais išmokėjimais.

JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 So. Halsted St.
Tel. CALumet 5-7237

Budriko Radio Valanda leidžiama 25 metai iš WHFC stoties, 1450 kil., ketvir- tadienio vakare nuo 6 iki 7 val. Orke- stras, dainininkai, rekordai.

PERKRAUSTYMAI — MOVING

Pigus, sąžiningas darbas. Visi apdraudimai. Iš artimų ir tolimų distancijų. Šaukite:

ANTANAS VILIMAS

1841 SO. CALIFORNIA AVE., CHICAGO, ILL.
ROckwell 2-2282

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS

Perdirbami motorai, stabdžiai, transmisijos, keičiamos dalys. Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Garantuotas darbas.
M. GĖSAS — A. STANEVIČIUS
1835 CANALPORT Tel. Dirbtuvės SEeley 3-2146
Namų KENwood 8-3092

SPECIALUS NUPIGINIMAS!

ROOSEVELT FURNITURE COMPANY, INC.

2310 WEST ROOSEVELT ROAD Telef. SEeley 3-4711

Gausite dar specialią dovaną, jei paminėsite, kad šį skelbimą matėte "Drauge"

11 dalių miegamojo baldai tik už \$149.00

Pasinaudokite šia reta proga, nebrangiai įsigyti miegamojo visą apstatymą įskaitant matracus ir spyruokles.

Užėikite į LIETUVIŲ KRAUTUVĘ

Užėikite į LIETUVIŲ KRAUTUVĘ

Užėikite į LIETUVIŲ KRAUTUVĘ

Užėikite į LIETUVIŲ KRAUTUVĘ

Užėikite į LIETUVIŲ KRAUTUVĘ

Užėikite į LIETUVIŲ KRAUTUVĘ

Užėikite į LIETUVIŲ KRAUTUVĘ

Užėikite į LIETUVIŲ KRAUTUVĘ

Užėikite į LIETUVIŲ KRAUTUVĘ

Užėikite į LIETUVIŲ KRAUTUVĘ

Užėikite į LIETUVIŲ KRAUTUVĘ

Užėikite į LIETUVIŲ KRAUTUVĘ

Užėikite į LIETUVIŲ KRAUTUVĘ

Užėikite į LIETUVIŲ KRAUTUVĘ

pusantro procento daugiau, kaip kiti. Tai aiškinama čia aplinky- bė: gydytojuose palankesnės sąlygos išsivystyti neurozei, nes jie geriau jaučia skirtumą tarp medicinos nubrėžiamo idealo ir jų pačių praktikos.

MOVING

A. BENIULIS atlieka įvairius per- kraustymus ir pervedimus iš toli- amų ir artimų atstumų.
Telef. SE. 3-2146
arba BL 7-7075
1835 CANALPORT

TELEVIZIJOS

IR RADIO APARATŲ TAISYMAS

Sąžiningas ir Garantuotas Darbas
DARBO VALANDOS: 6. v.v. — 10 v.v.
Šeštadienis: 8 v. ryto — 10 v. vak.
M. RIMKUS, 3119 So. Francisco
Telef. Yards 7-1099

Rūpestingai ir pigiai laisau

TELEVIZIJOS

APARATŲ S

Garantuojama darba ir dalis
J. MIGLINAS
Tel. HUmboldt 6-1038

CONRAD'S — FOTOGRAFAS

(Lietuviai)
Moderniškai įrengta
vieta įvairioms nu-
traukoms. Specialy-
bė — vestuvės, ju-
navedžiama duoda-
ma pulki ir brangi
dovana. Sąžiningas
ir gražiai atliktas
darbas.

414 WEST 63rd STREET

Tel. Eng. 4-5883 arba Eng. 4-5810

NUO UŽSISENĖJUSIŲ
SKAUDANČIŲ ŽAIZDŲ
IR ATVIRŲ ODOŠ LIGŲ

„KUR“ krečia nuo SENO, „A-
T“ ir SKAUDANČIŲ ŽAIZDŲ. Jis
veiksmingai išdžiūti ir naikinti
negot, nes ju užsienėjusius žaizdas
išdžiūti ir skauda. Kad pašalinti to-
kią ligą ir skaudėjimą senų atvi-
rų ir skaudžių žaizdų, užtektų
„EGULO“ Ointment. Jis greitai o-
palina palengvina jūsų skaudėjimą
na ir galėtumėte ramiai integuoti nak-
tį. Vartokite jį taipgi nuo skau-
džių nudegimų. Jis taipgi pašalina
tešėjimą ligos vadinamos PSORIA-
ZIS. Taipgi pašalina persėjimą ligos
vadinamos ATHLETE'S FOOT, su-
tardo džiūvina odo ir perplyšius
arriūčių. Yra tinkamas vartoti nuo
išdžiūvusių, suskilusių odo dedir-
tinių, odo išbėrimų ir t.t. Jis taipgi
tinkamas vartoti vaikams kada pa-
sirodo skaudūs išbėrimai nuo varty-
klių. Jis yra geras gyduolis visų li-
gų, kurių odo ligų. Le-
gulo Ointment yra
parduodamas po 75
ct., \$1.25 ir \$2.50
Pirkit valstiniuose Chi-
cagoje ir apylinkėse
Milwaukee, Wisc., Ge-
ry, Ind. ir Detroit, M.
ohigan arba rašyk-
te ir atsiskaitę Mr.
ney order!

LEGULO, Department D
5618 W. Eddy St., Chicago 34, Ill.

PERKRAUSTYMAI — MOVING

Pigus, sąžiningas darbas. Visi apdraudimai. Iš artimų ir tolimų distancijų. Šaukite:

ANTANAS VILIMAS

1841 SO. CALIFORNIA AVE., CHICAGO, ILL.
ROckwell 2-2282

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS

Perdirbami motorai, stabdžiai, transmisijos, keičiamos dalys. Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Garantuotas darbas.
M. GĖSAS — A. STANEVIČIUS
1835 CANALPORT Tel. Dirbtuvės SEeley 3-2146
Namų KENwood 8-3092

SPECIALUS NUPIGINIMAS!

ROOSEVELT FURNITURE COMPANY, INC.

2310 WEST ROOSEVELT ROAD Telef. SEeley 3-4711

Gausite dar specialią dovaną, jei paminėsite, kad šį skelbimą matėte "Drauge"

11 dalių miegamojo baldai tik už \$149.00

Pasinaudokite šia reta proga, nebrangiai įsigyti miegamojo visą apstatymą įskaitant matracus ir spyruokles.

Užėikite į LIETUVIŲ KRAUTUVĘ

Užėikite į LIETUVIŲ KRAUTUVĘ

Užėikite į LIETUVIŲ KRAUTUVĘ

Užėikite į LIETUVIŲ KRAUTUVĘ

Užėikite į LIETUVIŲ KRAUTUVĘ

Užėikite į LIETUVIŲ KRAUTUVĘ

Užėikite į LIETUVIŲ KRAUTUVĘ

Užėikite į LIETUVIŲ KRAUTUVĘ

Užėikite į LIETUVIŲ KRAUTUVĘ

Užėikite į LIETUVIŲ KRAUTUVĘ

Užėikite į LIETUVIŲ KRAUTUVĘ

Užėikite į LIETUVIŲ KRAUTUVĘ

Užėikite į LIETUVIŲ KRAUTUVĘ

Užėikite į LIETUVIŲ KRAUTUVĘ

DEL NAMAM REIKMENŲ VISUOMET LANKYKIT ŠIĄ



ERDVIA IR PATOGIA
BEI SENIAUSIA
LIETUVIŲ BENDROVĖS
KRAUTUVĖ

**PROGRESS
FURNITURE CO**

4181-83 ARCHER AVE.
Tel. LAfayette 3-3171
Brighton Parko kolonijoj

KASDIENĄ ČIA RASITE

DIDŽIAUSIAS PREKIŲ VERTYBES

Naujausių madų, gerųjų išdirbysčių rakandų, kaurų, pečių, tele- vizijos aparatų, refrigeratorių, ploviklių, vaikams rakandų ir visų kitų namams reikmenų.

LENGVI ISMOKEJIMAI PRITAIKOMI VISIEMS

Pradėk Taupyti Šiandien, Turėsi Rytoj!

Taigi, dabar pradėkite taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje, BRIGHTON SAVINGS & LOAN moka 3% pelno ant jūsų sutaupų.

Kiekvieno taupytojo indėliai apdrausti iki \$10,000.00

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N.

4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.
CHARLES ZEKAS, Sec'y

OFISO VALANDOS:

Pirmad., antrad., penktad ir Trečiad., 9 ryto iki 12 v. d.
Šeštad., 9 v. ryto iki 4:30 p. p. Ketvirtad., 9 ryto iki 5 vak.

MES PERKRAUSTOME JŲSŲ
baldus saugiai keletą blokų
arba kelias dešimt mylių

Vieno kambario baldus arba viso namo. Kreipkitės pas mus. Turis daug metų patyrimo perkraustymo darbe.

Pristatome anglis ir pečiams aliejų — dideliais ir mažais kiekiais.

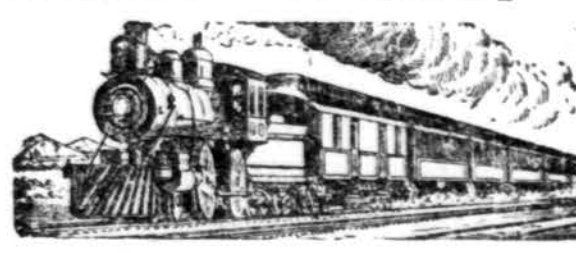
STASYS FABIJONAS

2146 So. Hoyne Avenue Tel. Virginia 7-7097

SEGHEIT TRAVEL BUREAU

2451 S. Oakley Ave. — Tel. YArds 7-3278

MES PARŪPINAME KELIONES: Lėktuvais — Geležinkeliais — Autobusais — Laivais.



Taip pat parūpiname bilietus, viešbučius ir suvokime visus su ke- lionėmis susijusius dalykus. TURIME LIETUVIŲ SKYRŲ. Pildome afidevitus, keliones planuojame iš anksto kitiems metams. Anks- cin užsakykite bilietus kaip lėktuvais taip ir laivais, tai bišite tikri, kad tikrai gausite vietos. Pirkdami bilietus pas mus nemo- kėsime brangiau ir išvengsite laiko sutrukdyimo, nes nerūdės lan- kyti nei į geležinkelio stotį ar aerodromą, nes visa tai atlikate vienoje vietoje — PAS MUS.

Your Golden Diamond Opportunity!

Columbia "Tru-Fit"
GOLDEN JUBILEE
SPECIAL OFFER

Now at BUDRIK'S

A matching Columbia "Tru-Fit" diamond wedding ring

FREE

DON'T
TURN
THIS
PAGE.

read about
the most
amazing
diamond offer
ever made!



with your purchase of
a Columbia "Tru-Fit"
Diamond Engagement Ring

For a limited time only — for the duration of this special event!



Wedding Ring FREE

Wedding Ring FREE

Wedding Ring FREE

Wedding Ring FREE

Wedding Ring FREE

Wedding Ring FREE

Wedding Ring FREE

Wedding Ring FREE

Wedding Ring FREE

Wedding Ring FREE

Wedding Ring FREE

Wedding Ring FREE

Wedding Ring FREE

Wedding Ring FREE

JOS. F. BUDRIK

3241 S. Halsted St.

I. Chicago's lietuvių laikraščiai

Dr. Juozas Prunskis

Chicago, būdama didžiausiu lietuviškosios išeivijos centru, yra parodžiusi ypatingo gyvumo mūsų periodinėje spaudoje. Čia ėjo ar ir tebeina daugiau kaip 100 lietuviškų laikraščių. Prabėgoms čia juos suminėsi, me, tikėdamesi, kad skaitytojai malonės pastebėjus netikslumus atitaisyti ir papildyti, kad L. Enciklopedijai galėtume vėliau duoti kuo tinkamiausias informacijas.

"Zelmuo" — pirmasis lietuvių laikraštis Chicagoje

Chicago miesto knygynas 1942 m. išleido svetimomis kalbomis pasirodžiusių leidinių bibliografiją (Bibliography of Foreign Language Newspapers and Periodicals). Leidinys atsirado, kai depresijos metu norėta intelektualams surasti darbo ir buvo pavesta sudaryti šią bibliografiją. Čia pažymėta, kad pirmasis lietuvių laikraštis Chicagoje buvo "Zelmuo". Jis atsirado tais pačiais metais, kai Prūsijoje užsidarė "Aušra": 1886, kaip mėnesinis. J. Griniaus leidžiamas ir redaguojamas. Jo išėjo tik 4 numeriai. Norėdams daugiau sužinoti apie šio laikraščio redaktorių-leidėją kreipiamasi į buvusio prez. K. Griniaus brolį Joną, gyvenusį Philadelphiajioje (dabar mirusi). Jis man laišku iš 1953 m. gruodžio 14 d. atrašė:

— Jonas Grinius buvo visai kitas asmuo, apie kurį savo laiške minite. Jis — Jonas Grinius — buvo man antros eilės pusbrolis, gimęs Alciavos vieniemy, Kvietiškių valsc., Marijampolės apskr. Kuriais metais gimė — nežinau. Jo dėdė, Andrius Grinius, 1863 m. sukilime maskolių suimtas, dingo be žinios. Jonas Grinius emigravo pabaigoje praeito šimtmečio į JAV, gal apie 1881 metus. JAV-se organizavo vaidinimus ir pats, rodos, yra parašęs kelis vaidinimus veikalėlius, buvo prisidėjęs prie pirmųjų JAV leidžiamų lietuviškų, na ir pats bandė leisti kaip ką... Aš pribuvau į JAV 1905 m., daug vėliau už minimą Joną Grinių, mano pusbrolių. Aš radau jo tik pėdsakus... — taip iš Philadelphiajos rašė velionis J. Grinius.

Chicagietis Ambrose, rinkęs medžiagą minėtam Chicago knygyno leidiniui, pasakojo, kad "Zelmens" redaktorius buvo siuvėjas, mirė St. Louis mieste.

Humoristika ir egzotika

Laikraščio istorija yra gana sausas dalykas ir skaitytojas atleis, jei pradėsiu nuo mažiau svėbių, bet gal kiek įdomesnių. Kad ir skerdyklų kvapu atsiduodančios, Chicago's lietuvių pasižymėjo humoru. Jau 1909 metais pradėta leisti atkelta čia iš Bostono mėnesinė humoro laikraštis "Dagys", kuri redagavo J. Sekevičius. Jis ėjo Bridgeporte, o Town of Lake kolonijoje tais metais atsirado satyrinis mėnesinukas "Erelis", redaguojamas ir leidžiamas A. Simkaus. Tačiau šis užsidarė tais pačiais metais, o "Dagys" sekančiais. Vakarinėje Chicagoje, kur dabar yra Aušros Vartų parapija, 1912 metais pasirodė dr. Karaliaus ir J. Pajausko redaguojama "Dievo Ryškė", neišplakusi nė vienerių metų. Sekančiais metais J. Mickevičius Aštuonioliktosios gatvės kolonijoje ėmė leisti dr. A. Montvido redaguojamą "Šakę", kuri išsilaikė iki 1916 m., o nuo 1918 m. vėl atgijo tik jau dabar "Kardo" vardu, redaguojant K. Jurgelionius bei K. Augustinui. Šie laikraščiai buvo redaguojami grubiu anų laikų stiliumi, su tendencingais antireliginiais užsiuolimais. "Kardui" 1923 metais numirus po trejeto metų vėl atgijo dr. A. Karaliaus redaguojama "Šakė", kurią Bridgeporte leido A. L. Ambrose. Po poros metų ji vėl mirė.

Jau nepalyginamai kultūringesnis humoro laikraštis "Pelėda" pasirodė 1951 metais, redaguojama Alb. Valentino, leidžiamas "Nemuno". Deja, dabar ji jau nebeįsėina.

Tarp egzotiškųjų Chicago's laikraščių tiktų suminėti 1925 metais įsteigtas "Burtininkas", redaguotas ir leistas Bridgeporte J. Zilinskiu. Jis blogai teišbūrė savo ateitį — sekančiais metais užsidarė.

P. Zavistas 1922 metais pradėjo redaguoti J. K. Valinskio leidžiamą mėnesinį laikraštuką "Piršlį", apie kurį "Vienybės" metraštis 1924 metais rašė, kad tas "laikraštukas leidžiamas tikslu suvesti vyrus su moterimis apsišvedimui". Matyt piršlybos silpnai sekėsi, kad laikraštukas sekančiais (1923) metais užsidarė.

Negalim čia nesuminėti, kad lietuvių taverių savininkai 1934 metais (20 m. sukaktis!) buvo įsteigę mėnesinį savo vers-

lo laikraštį "Kvieslys". Atrodo, šiuo metu Chicagoje teisininkai nedaug jis klientų į tavernas prikvietė, kad jau sekančiais metais užsidarė.

Draugijų organai ir profesinė spauda

Energingas plunksnos darbininkas J. Laukis dar 1909 metais įsteigė mėnesinį darbininkų laikraštį "Tiesa", leidžiamą B. Sidiškio, bet jau sekančiais metais laikraštis sužlugo. Ilgiau: nuo 1914 iki 1919 m. išsilaikė to paties Laukio leidžiamas lietuvių pramoniečių darbininkų organas "Darbininkų Balsas". Idomu, kad jis buvo leidžiamas dabartinėje valkatynėje: Madison ir Morgan gatvių rajone. Chicago's Lietuvių Draugijų sąjunga 1915 m. įsteigė F. Butkaus redaguojamą mėnesinį auklėjimo žurnalą "Mūsų Draugija"; ėjo Bridgeporte. Užsidarė sekančiais metais. Kl. Juge-lionis redagavo siuvėjų unijos organą "Darbas", vėliau berods perkelta į New Yorką, kur ji redagavo V. Poška.

Bene pirmasis Chicago's moterų laikraštis buvo "Motery Dirva", 1918 metais įsteigtas Chicagoje Amerikos Lietuvių Rymo Katalikų Moterų sąjungos organas, redaguojamas Sofijos Sakalienės, "Draugo" red. Ign. Sakalo žmonos. Dabar šis laikraštis perkeltas į rytines valstybes.

Teatro reikalams B. Vargšas ir Laucevičius (taip oficialiai buvo pažymėta) 1914 m. pradėjo Bridgeporte leisti mėnesinuką "Veidrodį", kurs tačiau sustojo sekančiais metais. Ūkių pardavimo agentai, realteisti-ninkai, 1919 metais buvo pradėję leisti savaitraštį "Amerikos Ūkininkas", kurs turėjo aptarnauti lietuvių, įsigijusių ūkius Illinois, Michigan ir Wisconsin valstybėse. Laikraščio leidėjas ir redaktorius buvo A. Kuodis, išeidavo Bridgeporte. Užsidarė 1920 metais.

Lietuviai gydytojai 1921 — 1925 metais Chicagoje leido savo draugijos žurnalą "Gydytojas", redaguojamą dr. S. Biežio ir dr. C. Cherys. Giminių pajėkimo tikslais kun. S. Draugelis, padedamas dr. J. Poškos, 1937 m. išleido "Pasiuntinį". Ir

Tarptautinio veikimo antologija

Iš spaudos išėjo popiežių pareiškimų antologija apie tarptautinius reikalus, pavadinta "Catholicism and Internationalism". Šią antologiją paruošė Al-ba Zizzamia, kurs yra NCWC stebėtojas Jungt. Tautose.

Pagunda, jeigu jai priešinamasi, yra priemonė siekti tobul-lybei ir jungtis su Dievu.

— Šv. Alfonsas de Liguori

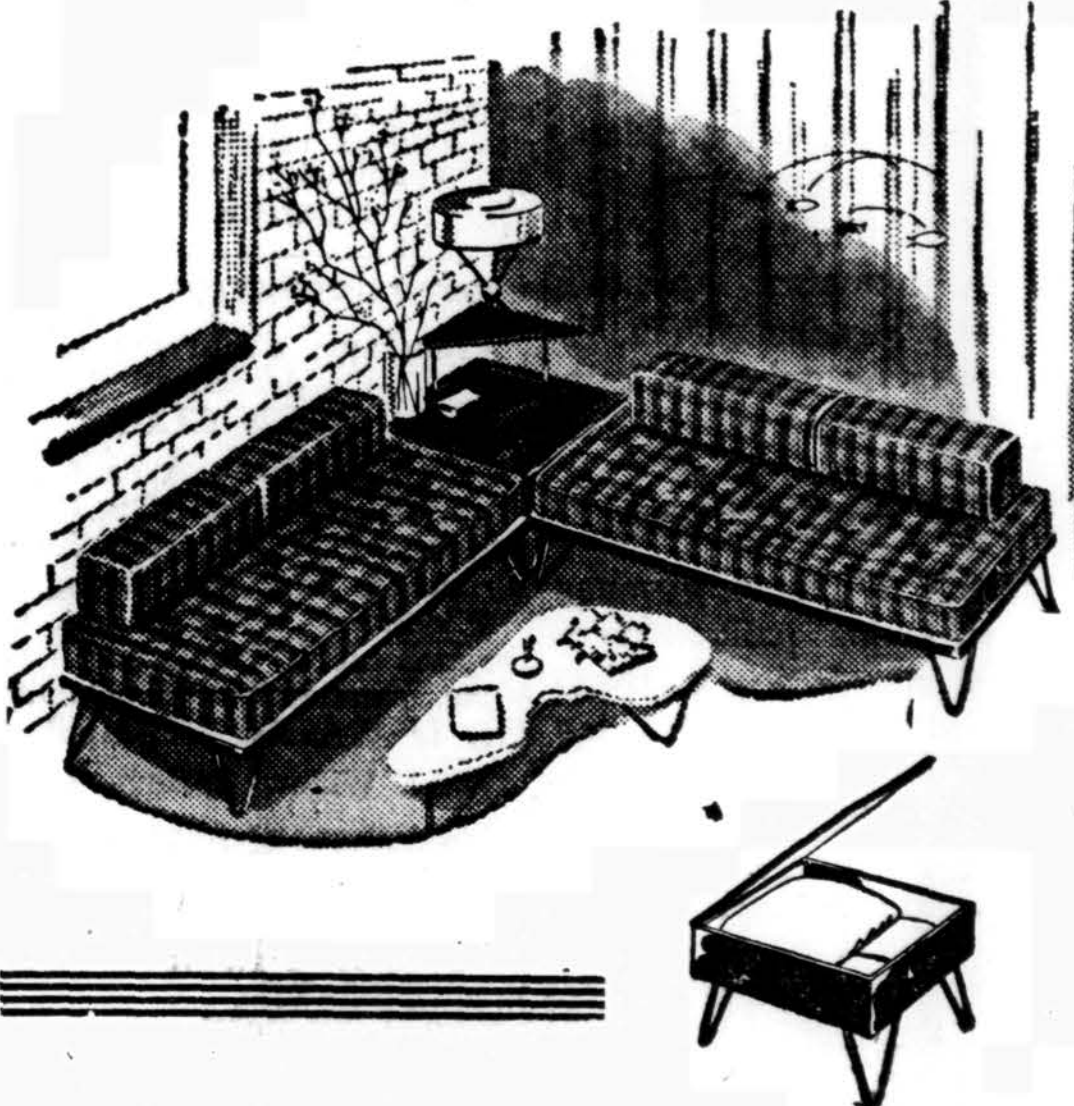
metais. Ilgiau (nuo 1912 iki 1913 m.) išsilaikė kun. J. Urbono da-bartinėse "Draugo" patalpose leistas "Zemaitis".

Apie jaunimo spaudą, įvairius bendrojo turinio savaitraščius ir žurnalus bei apie dienraščius parašysime vėliau.

Lietuvių Prekybos Namai

Sekmadieniais 10—5 valandos

Už pusę išleistų pinigų skoningai įruošti savo namus nėra lengvas uždavinys — Tačiau mūsų įmonė tai jums pagelbės, ne žodžiais, o tikrais faktais.



Moderniškos sofos ir miegojimui lovos tikrai ..	\$39.00
3 dalių sofa, kėdė ir atoman tikrai	\$99.00
2 dalių nylon sofa ir kėdė svečių kambariui	\$149.00
2 dalių svečių kambariui moderniški baldai,	
įvairiausių spalvų ir medžiagų	\$199.00
8 kub. pėdų liuksusinis šaldytuvas	\$149.00
5 dalių virtuvei chromo stalai (4 kėdės)	\$39.00
9x12 vilnoniai kilimai, 100% vilnų	\$69.00
Staliukai dėl telefonų ar radijų	\$1.00
Rašomieji stalai su 6 stalčiais	\$29.00
Knygom spintelės su stiklo durim	\$29.00
3 dalių miegamojo kambario baldai, nuo	\$99.00

Viską jūs rasite, kas čia skelbiama; be to, rasite ir didelį pasirinkimą augstos rūšies prekių.

Lankykite Lietuvių Prekybos Namus — didžiausią Chicago's baldų įmonę, lietuvių suorganizuotą ir vadovaujamą. 4,000 kv. pėdų plotas modernių baldų jums parodys, kas naujausia baldų pasaulyje.

FURNITURE CENTER, INC.

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

ĮMONĖS VEDEJAS JUST. LIEPONIS

3222-24-26 So. Halsted St. Tel. VI 2-4226

ĮMONĖ ATIDARYTA:

Pirm., Ketvirtad. 9—9:30
Kitom. Dienom. 9—6:00
Sekmadieniais: 10—5 valandos

GUTTERS & DOWNSPOUTS

Išvalomi, dažomi, atnaujinami ir pataisomi.
Punktualus patarnavimas
Saukite:

LYONS 3-6996

Vestuvių nuotraukos Augstos rūšies fotografijos Mūsų specialybė

Precin Photo Studio,

Inc.

EDVARDAS J. ULIS, SAV.
4068 Archer Avenue
Telefonas Virginia 7-2481

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GELINČIA
Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir dėl kitų visokių papuošimų.

6901 SO. WENTWORTH AVE.
Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

"PASKAMBINKIT PRIEŠPIET — ATVAZIUOSIM POPIET"
TELEVIZIJOS, RADIO, PATEFONŲ TAISYMAS

JONAS GRADINSKAS
J. G. Television, 944 W. 35th Pl.
Telefonas Frontier 6-1998

Pas lietuvių — ir geriau ir pigiau!

EDW. SAUNORIS

GELINČINKAS
Pas mus galite gauti gėlių kapų papuošimus sodinti ir skintų įvairiausių rūšių ir gėlių korsižams.
111th St. & Pulaski Ave.
(Priešais Šv. Kazimiero kapines)
Telef. Garden 4-0087 ir Garden 3-1052

LIETUVIŠKA ISTAIGA

SAFETY OF YOUR SAVINGS

CRANE

2555 West 47th St. CHICAGO 32, ILL. LAF. 3-1083

B.R. PIETKIEWICZ PRES.

Savings & LOAN ASS'N

INSURED UP TO \$10,000

3% SAVINGS

Išigykite originalų mąstymo lobyną dabar!



Kun. Dr. J. Vaitkevičius, MIC

GYVOJI DVASIA

KETURI TOMAI

Mąstymai kiekvienai metų dienai

Kietai įristi, viso 2299 pusl.

Kalbą žiūrėjo poetas Jonas Aistis

Religinė Enciklopedija Lietuvių Kalba

Imant kartu visus 4 tomus kainuoja tik 16 dol. Atskiros knygos kaina 5 dol. Užsakymus siųskite:

"DRAUGAS", 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.

Taupymas yra turtingumo šaltinis

Mūsų bendrovės laikomi pinigai yra apdrausti iki \$10,000 Pradėk taupyti tuojau. Mes mokame augstus dividendus

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASS'N.

4038 Archer Avenue Telefonas LAfayette 3-6719

Sekretorius AUGUST SALDUKAS

Už Taupomus Pinigus Mokame 3 1/2 Nuošimčio

TELEVIZIJOS

RADIO APARATAI
VEDINTUVAI — VESINTUVAI
ELEKTROS REIKMENYS
TV BEI RADIO LEMPOS
DALYS — BATERIJOS
APARATŲ SUTAISYMAS
dirbtuvėse ir namuose atliekamas patyrusių inžinierių. Sąžiningas ir geras patarnavimas garantuotas.

DAINA TELEVISION

sales-service

3130 S. Halsted, DAnube 6-6887

PIGLAI IR SAUGIAI

PERKRAUSTAU
BALDUS
VIETOJE IR IS TOLIAU
K. EIDUKONIS

Turite naują didelį sunkvežimį ir apdraudas
6930 S. Talman, Chicago 29, Ill.
Tel. GROvehll 6-7096

30 METU SUKAKTIS

Chicago Savings and Loan Association mini pasėkmingo finansinio gyvenimo 30 metų sukaktį. Šia proga Chicago Savings per ateinančius šešis mėnesius, pradedant Liepos-July 1 dieną, apdovanos pulkia Ball-Point plunksna kiekvieną naują taupytą ir kiekvieną seną taupytą, paddydamsi savo indėlius. Be to, kiekvienas taupytojas dar gaus tikėtą, kurio turės progos laimėti viena iš 150 tableture setų: 25 Roger Silver setų 3 asmenims ir 125 vėliausių ir gražiausių staltiesių setų 6 asmenims.

Chicago Savings per 30 metų finansinio gyvenimo visada išmokėta taupytojams pilną sumą, mokėdama aukštesnį dividendą, negu dau-

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir penktadieniais nuo 9 iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 5 val. vak. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštad. nuo 9—2 v. p.p.

guma finansinių įstaigų. Už praėjusius šešis mėnesius mes ir vėl išmokame 3% už visus indėlius (3% per annum).

Chicago Savings kviečia lietuvių pasidėti savo sutaupytus pinigus į šią saugią ir tvirtą 14 milijonų įstaigą. Mūsų 30 metų sėkmingas ir pelningas patarnavimas lietuviams rekordas užtikrina indėlių saugumą ir geresnį dividendą. Be to, pas mus kiekvieno taupytojo pinigai yra apdrausti iki 10,000 by an Agency of the United States Government. Nėra sugręstės vietos taupomies pinigams laikyti. Partrauksime jūsų pinigus iš kult. jei atsisėsite savo banko knygų.

JOHN PAKEL, Prezidentas

6234 So. Westren Ave.

Tel.: GROvehll 6-7575

KULTŪRINĖ KRONIKA

• **Dail. Povilas Puzinas**, gyvenęs Kalifornijoje, nutapė visą eilę amerikiečių portretų. Šis dailininkas amerikiečių tarpe turi gerą pasisekimą.

• **Architekto Jono Muloko** projektuotos ir jo pačio pastatytos lietuviškais motyvais koplytėlės ir bažnyčios amerikiečių tarpe kelia vis didesnio susidomėjimo. Dažnai jų spauda deda iliustracijų apie dygstančius Naujame Pasaulyje architektūrinius pastatus, kurie atneša kai ką naują. Šio mūsų architekto statomieji ar jau pastatyti rūmai buvo ne kartą jau demonstruojami ir per televizijos stotis, pažymint, kad tai arch. J. Muloko darbai.

• **Adomas Varnas**, keletą savaičių atostogavęs Atlanta pakraščiuose, dabar piešia prel. Pr. Juro portretą. Mūsų dailininką su šeima kun. Paulauskas buvo išviliojęs ir trijų dienų ekskursiją po Baltuosius kalnus, paskiau dail. Varnas aplankė Kennebunk Portą, Bostoną, Brocktoną ir kitas įdomesnes jų apylinkių vietas.

• **Aloyzas Baronas**, mūsų jaunas ir talentingas rašytojas, sukūrė ir galutinai spaudai parengė naują romaną "Sodas už horizonto", kurį "Draugas", Mazalaitės kuriniui pasibaigus, leis per atkarpą.

• **Almus Šalčius**, energingas laikraštininkas, šalia darbo sandėlyje, dar parūpina savaitinių apžvalgų "Elta" ir "Tėviškos Žiburiams", bendradarbiauja "Drauge" ir dar lanko televizijos mokyklą, kurią neužilgo numato baigti.

• **New Yorko lietuviai inž. ir arch. rūpinasi** parengti ir išleisti ALIAS (Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų sąjungos) metrašį. Tas darbas jiems buvo pavestas paskutiniame ALIAS suvažiavime. Numatoma sudaryti atskirą metrašio komisiją. Inž. K. Krulikas tam leidiniui jau turi surinkęs apščią medžiagą. Jis per penkerius pastaruosius metus yra rinkęs laikraščių iškarpas apie lietuvių inžinierių ir architektų bei apie pačios organizacijos veiklą.

• **Vincas Maciūnas**, Rašytojų draugijos atstovas, per **Vinc Krėvės** laidotuves 1954.VII.10 d. šv. Kryžiaus kapinėse Philadelphijoje pasakė šią kalbą:

"Mūsų brangusis Krėve,

įvyko tai, ko Tu nugąstavai, kai prieš porą metų čia Philadelphijoje minėjome Tavo 70 metų sukaktį. Tau teko atsigulti amžinam poilsiui svetimoje žemėje, toli nuo Tavo numylėtosios ir išgarbintosios Dainavos; toli nuo "ten, kur sravus Merkys, bėgdamas tekėdamas per žalią pievą per alksnynus, krūmuotus šlaitus, plukdo savo tyrų vandenį platum Nemūnėlin"; toli nuo ten, kur gimtajame kaime žaliais sultingais lapais švokštė šlamėjo, lyg varpeliais skambėdama, senoji Grainio liepa; toli nuo ten, kur augstame milžinkapyje dūli kaulai niauriojo šarūno ir jo narsųjų bernelių, kuriuos Tu savo galingu žodžiu mums prikėlai.

Mirtis neaplenkė ir Tavo. Tai kiekvieno žmogaus dalis. Betgi ne taip, kaip eilinis mirtingasis. — Tu liksi ir toliau gyventi lietuvių širdyse drauge su Tavo sukurtaisiais Dainavos žmonėmis: su maištinguoju šarūnu, su rūsiuoju Skirgaila, su narsiuoju "Milžinkapio" Zubriu ar audringuoju "Gilsės" berneliu, su senoviškos dvasios palikuonių skerdžium Lapinu, su giedriu gyvenimo išminčiumi dėde Vainoru, su mažuoju Antanuku, su rūpestingąja vargo bobule ir su daugeliu kitų, kurie mums atskleidė, koki graži ir turtinga yra lietuvių — tiek šaunaus karžygio, tiek ir pilkojo artjo — dvasia.

Savo raštais Tu parodei nuostabų mūsų kalbos skambėjimą ir gilinai mūsų meilę gimtajam kraštui. Drauge su šarūno dainiumi Rainiu ir Tu galėtumei sakyti: "Mes tai tėvynės gyslos, kurios vienijam jos sūnus, praeitį ir ateitį; mes debesėliai, kurie lyja dainelių lietuvių, judina ir žadina krūtinėje karžygystės jausmus".

Kol lietuvių tauta bus sąmoninga ir gyva, tol ir Tavo vardas joje nemirs, kaip tebėra gyvi mūmose Basanavičius, Kučirka, Maironis, Vaižgantas.

• **Jonas Aistis**, poetas, kuriam šiemet sueina 50 metų amžiaus, Brooklyne jau kelinti metai gyvena savo nuosavame namelyje, kasdienę duoną pelnydamasis darbu Free Europe informacijos skyriuje. Ryšium su jo amžiaus sukaktimi, čia jo draugai ir bičiuliai buvo ketinę surengti kuklų paminėjimą, bet poetas kratėsi visom keturiom. Taipgi poetas atsisakė suteikti apie save ta progą kokių nors pareiškimų ir Draugo korespondentui norėjusiam jo sukaktį viena kita eilute lietuviams plačiau api-būdinti.

— Aš nesu mergaitė ir savo metų slėpti nenoriu, bet, kaip v. k. Jonynas sako, mano gyvenimas, išskyrus tą faktą, kad ilgai gyvenau, daugiau nieko nesako. Kai bus šimtas, tai tada galima bus minėti, — tarė Aistis Draugo korespondentui. Nors

iš kitų atsisakė priimti gėles, bet iš savojo darželio poetas jų pasiskynė ir įsimerkęs pasistatė ant stalo. Mat, penkiasdešimt metų jau vistiek sukaktis.

• **Harriet Lescauskaitė**, Bridgeport Pharmacy vaistininkė, sugrįžo iš Philadelphijos, Pa. kur dalyvavo Lambda Kappa Sigma Sorority vaistinių suvažiavime — seime. Šiame suvažiavime įnai tapo išrinkta National President — pirmininke dvejimms metams. Ši draugija susidaro iš visos Amerikos moterų ir merginų, baigusių vaistinių mokslus. Organizacija turi 3,000 narių.

• **Tapytojas Bronius Murinas** šiuo laiku gyvena vakarinėje Chicago dalyje, atliekamu nuo darbo laiku sukūrė keletą puikių, spalvingų akvarelinių darbų, vaizduojančių Maywood apylinkes.

• **Prof. Ignas Šlapelis**, parvykdamas iš atostogų, kurias praleido pietinėje Illinois dalyje ir Indianos valstybėje, parsigabeno keletą būdingų paežerės vaizdų.

• **Skulptorius Vytautas Kašuba** jau baigia iš granito iškalti likusias figūras, kurios puoš naujai statomas lietuvių bažnyčias Marquette parke frontines duris. Šios skulptūros svers apie 10,000 svarų.

• **Tapytojo Jono Rimšos** kelionė iš Pietinės Amerikos valstybių į Chicago neina taip sklandžiai, kaip buvo numatyta. Tapytojas, atvykdamas į JAV, pirmiausia numatęs apsisiti Chicagoje; atsiradus kliūčių, jis čia atvyksias ne anksčiau kaip kitų metų pavasarį.

\$50,000 stipendijoms

Charles F. Williams, gyvenęs Cincinnati, Ohio, paliko turto už \$50,000, skirdamas tai Notre Dame universitetui. Už tas lėšas bus įsteigta stipendija to universiteto teisų mokykloje.

These SEVEN seminarians STUDY, PRAY, EAT and SLEEP in this HALF QUONSET HUT in Manila, without even a CHAPEL. No sacrifices are too great for these young Filipinos who some day as priests will help fill the URGENT NEED.

They're counting a lot on a little from YOU. Even a dollar will help so much. God bless you.

Father Deckert

PHILIPPINE MISSION BUREAU — Obl. Fathers
P. O. Box. 1467, Dept. N. San Antonio 6, Texas

KELIONĖS MARIJOS GARBEI
Maldininkų kelionė! Our Lady of Consolation šventovė

Kadangi Marija pasirinko Carey, Ohio, kaip specialią vietą maldininkams 1875, ji išklauso ir tebeišklauso maldas — išgydydama kūną bei sielą.

The Conventual Franciscan Fathers šventovėje Our Lady of Consolation paruošia sekančius patogumus kiekvienai kelevių grupei.

MARIJOS GARBEI PAMALDOS. Procesija su Marijos paveikslu (jei pageidaujama). Išpažintys klausomos kelionės kalbomis. Palaiminimas sergančiųjų. Nakvynė ir valgiai.

MARIJOS GARBEI PAMALDOS kiekvieną sekmadienį, 2:30 popiet. Sekm. Mišios 6:15, 8:00, 10:30 (12 val. nuo geg. iki rugs.) Rugsėjo mėn. sekmadieniai yra specialios dienos maldininkams.

Dėl pilnų informacijų rašykite:

SHRINE OF OUR LADY OF CONSOLATION
The Conventual Franciscan Fathers, Carey, Ohio

SUTVARKYKITE LAIKU SAVO AUTOMOBILĮ
Stasys Dapkus

3255 S. Union Ave. Tel. CALumet 5-1127

Prityręs mechanikas, turįs moderniausius įrankius gerai ir nebrangiai patalio, karoseriją ir padangas, taip pat sureguliuoja motorą, kad taupiau naudotų benzino ir alyvą. Dirbtuvė yra 3231 Lowe Ave., įvažiuoti reikia iš šios. Kas negali atvažiuoti į dirbtuvę, skambinkite telef. susitarimui.

Kierkegaardio dienoraščiai

Vokiečiai išsivertė filosofo Soeren Kierkegaardio dienoraščius, pavadindami: "Die Tagebuecher 1834 — 1855". Išleido Muenchene, Koesel leidykla. Dienoraščiai atskleidžia to gilaus mintytojo filosofiją, jo meilę religijai ir maldai. Knyga turi 664 puslapius.

KO RŪPINTIS?

Jūs galite turėti Bavar'an China ir puikiai sidabrą, sutapant 50% ir išsimokėjimo sąlygomis.

Aš padedu jums suplanuoti šiuos dalykus jūsų namams be jokio įsipareigojimo. Skambinkite susitarimui ir nemokamai dovanai.

ETelid 3-5026

LET'S MEET AT
CHRISTOPHER'S
10352-54 S. WESTERN
For A Snack Or A Steak Until
4 O'Clock In The Morning
Air - Conditioned
Hilltop 5-0700

COME IN TODAY
at the
Newly Opened
ROSANGELAS PIZZERIA
2807 1/2 W. 95th St.

• RAVIOLI • SPAGHETTI
• CHICEN • SHRIMP
A Reputation which we will live up to.

Kuomet minutės svarbu.
Jūs visuomet galite pasitikėti
DUBSKY'S DRUG STORE
VAISTININKAIS
1834 W. 47th St.
Skubiai paruošiami receptai, geriausios kokybės vaistai, žemiausios kainos. Vitaminai bei vaistai.
Lafayette 3-6250

Pranešame atidarymą naujai dekoroto
KEEN CLUB
8300 Kean Avenue
WILLOW SPRINGS, ILL.
(priešais Liet. Tautišky Kapinių)
Pramogos kiekvieną šėstad. vak.
Piknikams vieta ir salė išnuomojama Jūsų piknikams, vestuvėms, bankietams ar pobūviams.
ED ir WALLY KLIMEK, Sav.
Tel. Willow Springs 1078

NEGALITE MUS VIRSYTI

— PIGUMU AR KOKYBE

Kombinuoti langai ar durys, metalo ar medžio. Senoviški žieminiai langai bei stielai. "Galvanized", aliuminial ar užkūsmui stielai. "Fiber" stiklo ar metalo šėtrėvės-awningas. Nemokami apskaitėdavimai

Fulton 5-7275

SCHREIS SCREEN SERVICE
14325 S. Western Ave.
BLUE ISLAND, ILL.

CATERING SERVICE

Vestuvėms — Ballams — Bankietams. Nereikės rūpintis bei dirbti. Sutaupysite daugiau pinigų ir jums patiks mūsų aptarnavimas.

Bendnarski Catering Service
1631 N. Milwaukee Ave.
CA. 7-9007

A — ACME ROOFING,
HARDWARE & PAINT CO.

Bet kokios rūšies stogas uždedamas ir pataisomas. Dumtraukiai pagaminami, pataisomi ir "tuckpointed". "Gutters" ir "downspouts" įtaisomi, pataisomi, dažomi.

Pilnai apsidraude, darbas garantuotas. Krautuvis atdaros kasdien, sekm. ir šventad. nuo 7 v. r. iki 10 v. v.

LAWandale 1-6047
3725 Roosevelt Road

Atdara iki 4 val. ryto
Šėstad. iki 5 val. ryto
VAL HALLA LOUNGE
Laikykite šia vietą mintyje
Nes geresnė sunkiai surandama
3553 SOUTH HALSTED
Virginia 7-8291
TELEVIZIJA

Geriausios rūšies darbai leiskite
ALLEN & SONS

Uždengti stogai. Visokių rūšių stogai, apmušimai, instaliacijos. Be jokių įsipareigojimų šaukite nemokamiems apskaitėdavimams.

GRovehill 6-0249
6552 So. Maplewood Ave.

Priruoškite
Savo
Automobilį
Dabar

• Motorų "tune-up"
• Stabdžių aptarnavimas
• Vairo patikslinimas
• Karburatorių ir
• Generatorių pataisymai
• Automat. transmišijos aptarnavimas
E and R AUTO SERVICE
Elmer J. Wangerow, Prop.
6434-38 S. KEDZIE AVENUE
WALbrook 5-8314
Complete Studebaker Service

RAY'S STANDARD AUTO. SERVICE

Where there is always service with a smile. Cleaning, washing and simonizing. Efficient service; free estimates; motor analysis by experts.

800 W. Hill Grove
Western Springs, Ill.
CHestnut 6-9804

AUDYKLA JUOSTA
Sav. Kazys Prišmantas
1805 West 46 Street
Chicago 9, Ill.
Telef: LAFayette 3-3085

Gamina juostas, takelius, juosteles, pagalves vardinų, gimimo ir kitų progų dovanoms. Taip pat galima gauti ir knygas.

ANGLŲ KALBOS PAMOKOS

K. KALNENAS
6402 S. Fairfield Ave., Chicago 29
(3-ias augštas, durys po kalnė, arti 63-ios gatvės ir California Ave.)
duoda trenitines prieš karą baigęs Chicago universitetą.

Vienas doleris val. — privačios Vertimai, anketų pildymas, įvairūs raštai angliskai.

K. GASIŪNAS MOTERŲ RŪBŲ SUVEJAS

Priima moteriškų kostiumų ir paltų užsakymus. Iš įvairių kailių užsakyti paltai duodami išmokėjimui. Jie toli pralenkia savo kokybę gatavus ir pigiau kainuoja.

6715 SOUTH MARSHFIELD AVENUE
Chicago 36, Illinois . . . Tel. REpublic 7-6329

DIENRAŠTIS MĖNESIUI NEMOKAMAI!

Didelis šių dienų įtempimas, karo ir kitos galimybės verčia visus atsidėti sekti kasdienius įvykius. Tam reikalingi dienraštis darosi būtinybė.

Siais metais sueina 50 metų kaip iškovota spaudos laisvė. Tas jubilėjus tebinie minimas šūkiu: kiekviename lietuviškuose namuose "lietuviškas" laikraštis, o šiuo metu — lietuviškas dienraštis. Dienraštis "Draugas", pats įsveddamas 40 m. sukaktį nuo įsikūrimo Chicagoje, daro iš savo pusės auką: naujiems skaitytojams šiuosime dienraštį per mėnesį laiko nemokamai, tik malonėkite atsiųsti adresą savo ar kito kuro tuo interesuojasi.

"Draugas" yra sutelkęs arti 1,000 bendradarbių, korespondentų ir informatorių, kas šėstadienį duoda mokslo, meno, literatūros prida, turi specialius skyrius: moterų, jaunimo (ateitininkų, skautų, studentų), sporto, sveikatos patarėjų; kasmet duoda \$1,000 premijos geriausia romanui ir paskiau atkarpoje spaudina rinkinius kūrinius.

"Draugas" turi savo bendradarbius Kanadoje, Kolumbijoje, Veneculoje, Brazilijoje, Argentinoje, Čilėje, Švedijoje, Belgijoje, Vokietijoje, Šveicarijoje, Italijoje, Prancūzijoje, net ir Australijoje.

Indami nemokamai "Drauga" mėnesiui Jūs niekuo nepjapareigote, o turėsite progos susipažinti su geriausiu lietuvišku dienraščiu. Jei "Draugo" dar neskaitytė, atsiųskite savo adresą, o taip pat adresus avo pažįstamų, kurie jo dar neskaitytė ir mes per mėnesį laiko "Drauga" šiuosime be užmoskėsio.

DRAUGAS
2334 South Oakley Avenue
CHICAGO 8, ILLINOIS

DISTRICT SAVINGS
and LOAN ASSOCIATION

Saugesnės vietos taupymui niekur nerastite. Kiekviena saskaita yra apdrausta iki \$10,000.00. Penkiosdešimt penki metai patyrimo ir draugiško patarnavimo.

STABAS KALBA LIETUVIŠKAI

3430 South Halsted Street

NELAUKITE, NES —

rytoj jau gali būti pervėlu!

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimei ištikus neturėsite jokių nemalonių.

GENERALINIAI AGENTAI šių kompanijų:

MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
IMPERIAL ASSURANCE COMPANY
PHOENIX INDEMNITY COMPANY
MICHIGAN FIRE AND MARINE INSURANCE COMPANY
COLUMBIA INSURANCE COMPANY

"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"

O'MALLEY and McKAY, Inc.
222 W. Adams St. Room 1043
Telefonas CEntal 6-5208

"Drauge" rasite vėliausių, įdomiausių žinių.

AR NORITE BŪTI KUNIGAIS?

Tėvų Marijonų Kongregacija, a. a. Arkivyskupo Matulevičiaus, MIC, atgaivinta, kviečia pas save kandidatus į kunigus. Tėvų Marijonai darbuosiai Amerikos lietuvių tarpe: Dievui leidžiant jie darbuosis ir Lietuvoje; jie veda mokyklas; redaguoja laikraščius; skelbia misijas. Paslaukokite Dievo tarnybai: darbuokitės po Panelės Šventčiausios vėliau; stokite į Tėvų Marijonų Kongregaciją; rašykite novicų vedėjui. Laikite pažymėkite kiek mokslo baigėte, kiek amžiaus ir koks sveikatos stovis. Laikę siųskite žemiau paduotu adresu.

AR NORITE BŪTI BROLIAIS VIENUOLIAIS?

Marijonų Kongregacija kviečia pas save kandidatus į brolius, kurie dirbtų įvairius vienuolijos darbus mokyklose, spaustuose, raštinėse, bažnyčiose ir kitur. Labai pageidaujama mokėti kokią amatą. Norintems pramokti kokią amatą bus sudaryta programa.

Paaukokite savo jėgas, gyvenimą ir sveikatą Dievui ir Panelėi Šventčiausiai. Tapkite Broliais Marijonais. Susirašykite su noviciato vedėjui: pažymėkite amžių, sveikatos stovį ir užbaigto mokslo.

MASTER OF NOVICES, MARIAN HILLS SEMINARY,
CLARENDON HILLS, ILLINOIS

Didelis Vasarinis IŠPARDAVIMAS!

Gavome didelį kiekį naujų vasarinių rūbų ir baltinių ir parduodame sumažintomis kainomis

Taipgi turime visokių pasirinkimą reikalingų dalykų: vyrams, moterims ir vaikams ir namų reikalus: paklodžių, užvalkalų, rankšluosčių ir kitų dalykų.

Kviečiame atsilankyti, būsite patenkinti mūsų kainomis ir patarnavimu

LIETUVIŲ KRAUTUVĖ
Joseph's Dry Goods Store
3213 SO. HALSTED STREET
CHICAGO 8, ILLINOIS

LIEPOS MĖNESIO ISPARDAVIMAS

Dėl numatomo patalpų remonto
prekės turi būt parduotos

3 augštai ant 5 skylių pilni baldų. Didelios sutaupos, lengvi išsimokėjimai.



Kroehler Sleep-O-Lounge, nupiginta iki\$119.00
Simmons Hide-A-Bed, atgal priimta, už\$88.00
Simmons Studio Couch, atgal priimta, už\$37.00
Pullman Bed Lounge, buvo \$300, dabar\$139.00
2-jų dalių studio couch su kvepo medžio atramom nauja, buvus \$149, dabar\$88.00
Klevinės "bunk" lovos buvusios \$92, dabar\$59.00
Hollywood lovos, pilno dydžio, 4 pėdų dydžio arba vienam asmeniui, "complete" nupiginta iki \$29.00 ir augščiau.

Klevinės ir riešutinės lovos, pilno dydžio, nupiginta iki\$10.00
Simmons metalinės lovos nupigintos iki\$7.00
DeLuxe dvigubų "coil" lovos spyruokliai buvo \$29, dabar\$16.00
\$59.00 vertės "innerspring" matrasas su avelių vilnom vienoje pusėje žiemai, dabar\$28.00
90 "lounge" kėdžių, saliono kėdžių, TV kėdžių, "contour" kėdžių, keleta nylon, spyruoklėmis arba "foam rubber" prikimštos — sutaupy-site 60%.

9x12 "felt" kilimai atpiginti iki\$16.00
9x12 Asminster kilimai buvę \$79.00, dabar\$39.00
Maži "shag" kilimai buvę \$3.00, dabar\$1.00
2 dalių saliono kompl., plastikinis apmušalas, už\$75.00
2 dalių saliono komplek., nylon, buvęs \$300.00, dabar\$149.00
3 dalių mieg. kamb. kompl., atpigintas iki\$84.00
Zolės pjautuvai, Clinton gas power, buvęs \$110, dabar\$58.00
Apex Barrel dulkių siurblys, buvęs \$80, dabar\$39.00
Hoover tank dulkių siurblys, buvęs \$79.00, dabar\$49.00
5 dalių Chrome dinette komplek. buvęs \$68, dabar\$34.00
150 televizijos aparatų, visų pasižymėjusių išdirbysčių: 21 colių TV aparatai, stalo modeliai atpiginti iki\$98.00
17 colių TV aparatai, stalo modeliai, atpiginti iki\$68.00
Kombinuoti "console" radio ir patefonai, 3 greičių, su AM ir FM radio, automatiški, buvę \$200, dabar\$89.00
3 greičių patefonai, buvę \$39.00, dabar\$12.00
Elektriniai patefonai atpiginti iki\$7.00
Maži, vėliausi radijos atpiginti iki\$15.00
7 tubų FM ir AM radio, buvę \$49.00, dabar\$20.00

Didelios nuolaidos ant "freezers", skalb. mašinų, krosnių, šaldytuvų, siuvamų mašinų bei rašomų mašinėlių.
General Electric šaldytuvai 8 kub. pėdų nupigintais iki\$189.00
9 kub. pėdų šaldytuvai nupigintais iki\$199.00
Mažas naujas šaldytuvai už\$139.00
"Upright freezer" buvęs \$289.00, dabar\$189.00
Vėliausi 1954 modeliai kambarių "air-conditioners": pristatomi ir įtaisomi bėgyje 12 val.
Philco 1/2 tono, buvęs \$225, dabar\$179.00
Gen. Elect. 1/2 tono, buvęs \$250, dabar\$182.00
RCA 1/2 tono, buvęs \$229, dabar\$179.00
Coolerator 1/2 tono, buvęs \$225, dabar\$149.00
Coolerator 1/2 tono, buvęs \$265, dabar\$169.00
Admiral 1/2 tono, buvęs \$229, dabar\$169.00
Teleking 3/4 tono, buvęs \$300.00, dabar\$199.00
Jordan 3/4 tono, buvęs \$300, dabar\$169.00
Originalėse dėžėse. Išsimokėjimo sąlygos: 50c į dieną!

VESINTUVAI VESINTUVAI

10 colių sukančiai, buvęs \$19.00, dabar\$11.00
12 colių sukančiai, buvęs \$29, dabar\$17.00
16 colių sukančiai, buvęs \$49.00, dabar\$29.00
12 colių langinis vėsintuvas, buvęs \$29.00, dabar\$17.00
12 colių langinis, dvigubas, buvęs \$69.00, dabar\$39.00

Atdara pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais iki 9:30
Kitom dienom nuo 9 iki 6 v. v.

Jos. F. Budrik, Inc.
3241 So. Halsted Street

Budriko Radio Valanda leidžiama 25 metai iš WHFC stoties, 1450 kil., ketvirtadienio vakare nuo 6 iki 7 val. Orkestras, dainininkai, rekordai.

Ilgakojų šeima



ISRADIMAS, SVARBUS PRAKAITUOJANTIEMS

DR. A. VALIS-LABO KAS, Chicago, Ill.

Yra asmenų, ypač moterų tarpe, kurios daug kenčia nuo nemalonaus prakaito kvapo. To kvapo pobūdis ir stiprumas nėra vienodas pas visus žmones: vieni kenčia nuo jo daugiau, kiti mažiau. Vaikų amžiuje, kol dar prakaito liaukos neveikia, to kvapo visai nėra. Į senatvę prakaito liaukų aktyvumas palaipsniui mažėja, o su tuo ir prakaito kvapas darosi ne toks ryškus.

Pats prakaitas, kol jis yra šviežias, jokio kvapo neturi. Jis atsiranda vėliau, kada bakterijos, esančios kūno paviršiuje, pradeda jį skaldyti. Todėl, norint nusikratyti prakaito kvapo, pirmas uždavinys yra pašalinti bakterijas nuo kūno paviršiaus, ypatingą dėmesį kreipiant į pažastis ir šiaip prakaituojančias vietas.

Daugelis žmonių dar šiandien mano, kad prakaito kvapui pašalinti užtenka kasdien nuplauti prakaituojančias vietas muilu ir vandeniui. Jie mano, kad prakaitavimo kvapas yra tikrai nešvarumo ženklas. Tačiau, tikrumoje, nevisuomet muilu ir vandeniui pavyksta jo nusikratyti. Dėl to, jau nuo seniai, žmonės ėmė vartoti įvairius kvepalus, parfumus, kad nemalonų prakaito kvapą uždengtų malonesniu kvepalų dvelkimu.

Plaunantis muilu, kartu su nešvarumais nusiplauna ir bakterijas. Nebesant bakterijų kūno paviršiuje, nebėra kas skaldyti prakaitą, ir todėl prakaito kvapas trumpam laikui pranyksta. Tačiau sunku visas bakterijas muilu nuo kūno paviršiaus nuplauti. Likusios bakterijos vėl ima daugintis, ir tuo būdu prakaito kvapo pasigaminimo ciklas kartojasi. Norint nusikratyti prakaito kvapo ilgesniam laikui, reikalinga prakaituojančias vietas nuplauti ne vien tik muilinančiu, bet ir bakterijas užmušančiu skiediniu.

Pagaminti tokį muilą, kuris gerai nuplautų nešvarumus ir kartu užmuštų bakterijas, buvo mėginama nuo seniai, bet visi bandymai buvo nesėkmingi, nes bakterijas užmušančieji chemikalai, įdėti į muilą, nustojo savo antibakterinio veikimo. Ir tik antro Pasaulinio karo pabaigoje, vokiečių mokslininkams pasisekė surasti medžiagą, vad. hexachlorophene, kuri, įdėta į muilą, nenustoja antibakterinio veikimo. Pridėjus prie jo dar atitinkamų kvepalų, gavosi vispasiškai tinkama priemonė prakaitavimo kvapui gydyti.

Dabar hexachlorophene muilas, dėl savo antiseptinio veikimo, yra plačiai vartojamas ne tik kosmetikos reikalo, bet ir medicinoje, ypač rankoms plauti prieš operaciją.

Vartojant hexachlorophene muilą prakaito kvapui pašalinti, reikalinga prakaituojančias vietas jau plauti keletą minučių. Geresniam veikimui, pažastų plaukai turėtų būti trumpai nukirpti. Taip vartojant, hexachlorophene muilas pašalina prakaito kvapą 24 valandoms.

Nereikia užmiršti, kad bakterijos gali laikytis ne vien tik

kūno paviršiuje, bet ir drabužiuose. Tokie drabužiai, prisigėrę prakaito, gali tapti nemalonaus kvapo priežastimi, nors kūno oda būtų visai švari ir neskleistų jokio kvapo. Todėl ypatingas dėmesys reikalinga kreipti į apatinių drabužių švarą ir galimai dažniau juos keisti.

Bendram grožiui ir kūno švarai palaikyti, muilas su vandeniu, kaip buvo anksčiau, taip ir šiandien, tebėra svarbiausios priemonės. Net apie tautos kultūringumą dažnai sprendžiama iš to, kiek tos tautos pavieniai asmenys sunaudoja vandens ir muilo. Pilnas nusimaudymas šiltoje vonioje ar po dušu prieš einant gulti, ir drungno vandens

vonioje ar dušas iš ryto atsikėlus, kartu su vakariniu ir rytmetiniu dantų valymu, turėtų būti kasdieninė rutina kiekvieno higieniškai užsilaikančio asmens.

Domisi Dante

Pasirodė keletas veikalų apie didįjį Italijos poetą Dante: Fr. Fergusson davė "Dante's Drama of the Mind: A Modern Reading of the Purgatorio" Paul F. Ruggiers išvertė Mykolo Barbi "Dantės gyvenimą"; John Ciardi davė Dantės "Pragarą" ciliuotą vertimą.

Mauriac'o kalbos

Viena iš pirmaujančių Paryžiaus leidyklų — Plon — išspausdino naują Francois Mauriac, to Nobelio premiją laimėjusio rašytojo, knygą: "Paroles Catholiques". Čia jis pasireiškia kaip stropus katalikų gyvenimo stebėtojas. Veikalas apima jo kalbas, pasakytas lankant Madridą, Paryžių, Briuselį, Stockholmą, Gėnėvą.

Education for a changing world — Prepare yourself for life's serious adventure in the deeply Catholic and friendly atmosphere of

MADONNA COLLEGE
36800 Schoolcraft Livonia, Mich.
(20 miles from Detroit)
Liberal Arts College for Women
Conducted by the Felician Sisters
Arts and Sciences, Music, Teacher Training, Home Economics, Art, Social Work, Secretarial Science, Voice, Medical Technology, Journalism
For Catalog Write to SISTER MARY PAULA

Pirkite Apsaugos Bonus!

NATIONAL SHRINE OF ST. PEREGRINE "THE CANCER SAINT"

Servite Fathers, St. Dominics Church — Sedzwick and Locust Streets
Nuolatinė Novena kiekvieną antradienį 5:30 val. vakare
Kiekvieną sekmadienį 3:30 val. p. p.
Giedotinės Mišios kiekvieną antradienį 8:00 val. ryto atnaujamoms vėžio ligonių intencijoms. Specialūs asmeniškas palaiminimus vėžio ligonių su Šventojo relikvija. Visuomet priimame pagidavimus.

REV. JOHN G. BOSCO, O. S. M. PASTOR and DIRECTOR

AUTOMATISKAS ŠILDYMAS AL. STANGIAUSKAS ir AL. LAPKUS



Instaluoja naujumi ir seniems namams American Standard ar kitų geriausių Amerikos firmų gamy, alyva ar anglimis kurenamus pečius (furnaces).

Daro gazo ir alyvos pakeitimus
Deda stogams rinas (gutters).
Instaluoja moderniausias "Victor" automatinius šalto oro vėdintuvus — Automatically "Victor" Room Air Conditioners.

Lengvos išsimokėjimo sąlygos
Pilnas draudimas ir garantija

1337 SO. LARAMIE ST.
CICERO

OLympic 2-6752
2-8492

LIETUVIŠKĄ DUONĄ, TORTUS, PYRAGAIGIUS

ir įvairius kepsnius kepa iš tremties atvykęs patyrgis Lietuvoje
kepėjas—specialistas ALEKSAS GAIDJURGIS

STAR BAKERY

738 West 31st Street

Telef.: CALumet 5-2173

(Tik pusė bloko į rytus nuo Halsted Street)
PRIIMAMI ĮVAIRŲS SPECIALŲS UŽSAKYMAI



BENDROVE VEIKIA
NUO 1905 METŲ

MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION

2202 W. CERMAK ROAD

TEL. Virginia 7-7747



PIRKITE TIESIOG NUO
MR. NELSON
— savininko —

St. Casimir Monument Company

3914 West 111th Street

Vienas blokas nuo kapinių.
Didžiausias paminklams planų pasirinkimas mieste

Telef. Cedarcrest 3-6335

Idomiausias romanas!



Gyva intriga ir šurpūs įvykiai, išsamiai pavaizduotas bolševikinis gyvenimas Lietuvoje, dail. V. K. Jonyno 16 originalių iliustracijų.

Abi dalys vienoje knygoje 448 psl. — tik \$4.00

Užsakymus siųsti:

"DRAUGAS"

2334 So. Oakley Avenue

Chicago 8, Illinois



J. GLAUDA
ORA PRO NOBIS
PREMIJUOTAS ROMANAS

STEPONAS C. LACKAWICZ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYS KOPLYČIOS:

2424 W. 69th St. Republic 7-1213

2314 W. 23rd Pl. Virginia 7-6672

10756 S. Michigan Ave. Pullman 5-1270

ANTHONY B. PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 SO. WESTERN AVE. 1410 SO. 50th AVE.

CHICAGO, ILL.

CICERO, ILL.

GRovehill 6-2345

TOWnhall 3-2109

JOHN F. EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

4605-67 South Hermitage Avenue

Tel. YArds 7-1741-2 ir Bishop 7-9481

4330 34 South California Avenue

Telefonas LAfayette 3-0440

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

LIQDĖSIO VALANDOJ

Saukite

MAŽEIK & EVANS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. Western Ave. Air Conditioned kopyčla

REpublic 7-8600 — 7-8601 Automobiliams vieta

Tieša, kurie gyvena kitose miesto dalyse; gausime kopyčla arčiau Jūsų namų.

SEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGOS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

Ambulansų patarnavimas yra teikiamas dieną ir naktį. Reikala šaukite mus.



Mes turime kopyčlas visose Chicago ir Roselando dalyse ir tuojau patarnaujame.

ANTANAS M. PHILLIPS

3907 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS

359 West 18th STREET Tel. SEeley 3-5711

ALFREDAS VASAITIS-VANCE

6126 W. Roosevelt Road Tel. OLYmpic 2-5245

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Telephone YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COMmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138—1139

JULIUS LIULEVIČIUS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-8572

LEONARDAS A. EŽERSKIS

1646 WEST 46th STREET Tel. YArds 7-0781

VASAITIS — BUTKUS

1446 SO. 50th AVE., CICERO 50, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

Skaitykite ir platinkite dienraštį "Draugą".

Motery GYVENIMAS

No. 14
(72)

Redaguoja ST. SEMENIENE, 3130 S. Halsted St., Chicago 8, Ill., Tel. DAnube 6-6887; Virginia 7-0618

MERGAICIŲ STOVYKLOJE

Kas važiuodamas pro Putnam, Connecticut, pasuka iš 44 kelio Thompsono linkui, tuoj pat atsuduria prie gražios kairėje kelio pusėje stovinčios sodybos ir pats netiki savo akim ir ausim, ką jis čia pamato ir išgirsta. Ant augsto stiebo plevėsuoja lietuviškoji trispalvė, čia žaidžia ir sportuoja būriai mergaičių, skamba jaunos juokas ir lietuviška daina. Ir nežinai žmogus, ar čia esi Marijampolės, ar Telšių apylinkėse, nes šis kampelis tikrai panašus į Lietuvą.

Čia tatau jau vienuoliktą vasarą renkasi mergaitės būriais į lietuviškąją vasaros stovyklą, kurią veda čia pat šioje Marijos sodyboje įsikūrusios Nekalto Pradidėjimo seserys. Jos yra vienos iš lietuviškiausių lietuvių sėsių, nes daugumas jų yra gimusios, augusios ir mokslus ėjusios Lietuvoje, o kitos, kad ir gimė Amerikoje, kaip pvz. motinėle Aloyza, bet buvo išvažiavusi į Lietuvą ir augtuočius mokslus baigė Kaune Vytauto Didžiojo universitete. Tiek metų mergaitėms stovyklą rengdamos, jos tiek įgijo patyrimo, kad mergaitės, kurios vieną kartą čia yra buvusios, nori grįžti atgal kas vasarą. Gi tėvai, kurie yra leidę čia savo dukras ir matę, jas aplankydami, su koku atsidėjimu, rūpestingumu ir meile seselės dirba su jaunimu, džiaugiasi, kad turi progą išsiųsti savo dukras į tokia gražią gamtą, į sveiką aplinką ir patikėti jas į tokias rankas, kur jos išmoka tiek gero ir pasiilsi kūnu ir siela.

Poilsis, lavinimasis ir laikraštėlis

Čia mergaitės turi savo nustatytą dienotvarkę, kuri taip sutvarkyta, kad yra laiko ir poilsui ir kartu išinama tam tikra programa. Mergaitės mokomos lietuvių kalbos, istorijos, literatūros, muzikos, dainavimo, vaidybos, sporto, šokių, deklamacijų ir p. Stovyklautojos turi savo savaitinį laikraštėlį "Kibirkstėlės", kurį pačios redaguoja, prižiūrimos mokytojų, ir užpildo jį sava kūryba. Laikraštėlis spausdinamas seselių vedamoje spaustuvėje.

Specialistės pedagogės

Visa augščiau suminėta programa yra pravedama ne sausų pamokų forma, bet pasikalbėjimais gryname ore, dažniausiai vakarais prie laužo, arba, blogam orui esant, salėje. Programa perteikiama ne vieno kurio mokytojo ar seselės, bet specialiai pakviestų su jaunimu mokančių dirbti specialistų ir dažnai čia užsukančių svečių.

Sporto dalykų čia moko dar iš Lietuvos visiemis gerai pažįstama Kauno radiofono sporto vadovė K. Steponaitytė-Marijoshienė, baigusi fizinės kultūros mokslus Švedijoje. Dainų, muzikos ir lietuvių kalbos mokyti čia pakviestas jaunos energingos taltininkės A. Prapuolenytė ir N. Stadalnikaitė. Jos moko jaunimą pažinti, prie jo prieiti ir jam tuos dalykus perteikti.

Duoda daugiau, nei mokykla

Šiomet mergaitės jau turėjo progos išgirsti prof. dr. A. Kuchą, gerai žinomą mūsų pedagogą Igną Malinauską, visuomenės veikėją A. Augustinavičienę, o poetas Bernardas Brazdžionis atvažiuoja iš Bostono kas savaitę pravesti literatūrinį

pašnekesių. Ta proga rengiami deklamavimo konkursai, dalyvės laimi už tai dovanas. Kas vasarą čia atvažiuoja daug svečių lankydamis stovyklą ir vienuolyną, ir mergaitės turi progos susipažinti su pačiais žymiausiais mūsų kultūrininkais: čia yra buvę ir mūsų vyskupai, ir profesoriai, ir menininkai, ir aktoriai, ir pedagogai ir kiti žymesni lietuviai. Jie vis tikiomis progomis į mergaites prabyla, su jomis pasikalba, mergaitės padaro savo pasirodymus. Tokių progų lavintis neduos jokia mokykla.

Be to, labai svarbu, kad mergaitės čia pratinamos tik lietuviškai kalbėti ir čia jos sudaro gražią lietuvišką bendruomenę, užmezga naujas ir atnauja senesnes pažintis, paskui palaiko tarp savęs ryšį koresponduodamos.

Drausminga vadovė ir "Angelas Sargas"

Stovyklai vadovauja drausmę mėgstanti ir ją gražiai stovyklėje išlaikanti sesuo Paulė. Jai padeda kitos seselės. Stovykloje, ypač mažųjų, yra labai mylima ir Angelu Sargu vadinama sesuo Margarita. Jinai jau visai stovyklai miegant naktį apėina visus kambarius ir, jei kuri stovyklautoja vėsiam orui esant nusiklosčius, ją apdangsto, o jei karšta, praveria langą, jei kuri per daug ilgisi mamoms ir neužmiega, paseka jai pasaką ir palydi į sapnų karalystę.

Stovykla turi savo nuolatinį kapelioną, didelės erudicijos, augštos kultūros nepaprastai malonaus būdo prof. kun. St. Yla. Jis mergaičių sielos vadovauja.



LIETUVAITĖ, APDOVANOTA UŽ RAGAIŠIO RECEPTĄ

Elena Mellas buvo apdovanota savaitraščio "Southwest News-Herald" už lietuviško ragaišio receptą

Lietuviškas ragaišis ir laimėtoja

Nors laikam atrodo duona kepti yra sunku, tačiau Elena Mellas, gyvenanti 6719 S. Rockwell St., Chicagoje, tai yra malonus užsiėmimas. Prieš dvidešimt metų, kai ji gyveno Crystal Falls, mažame miestelyje Michigan valstybės šiaurėje, tada ji pradėjo kepti duoną namie, nes niekas ten ir nevartojo pirktinės duonos, o tik namuose keptą.

Pradedančioms Elena Mellas duoda labai paprastą ragaišio receptą.

Imti: 2 stikl. verd. pieno, 1 didelę bulvę (žalią, sutarkuotą),

vas, jis patarėjas ir mokytojas. Mergaitėms labai patinka jo sumaniai ir tikrai įdomiai pravedami religinio turinio ir iš auklėjimo srities pasikalbėjimai.

Stovykla turi susidariusį gerą vardą, naudojami didžiausiu tėvų pasitikėjimu, o mergaitės rodo stovyklai, savo mokytojams ir auklėtojams didelę meilę ir prisirišimą. Jokių nesuipratimų niekad čia nėra buvę, ir stovykla yra graži, darni didžiulė lietuviška šeima. Užtat ir tėvai jėzuitai, ruošią mergaitėms stovyklą šią vasarą, rugpjūčio mėn., prie Michigan ežero (dėl to kad Putnam yra kitiems per toli, ir čia nėra pakankamai vietų) kviečia save stovyklai vadovauti ne ką kita, o Nekalto Pradidėjimo seseris.

Kaip kas metai, taip ir šiomet stovykla rengia didžiulį savo pasirodymą. Šiomet jis įvyks per stovyklos uždarymą ir lietuvių susiartinimo šventę liepos 25 d. seselių vienuolyno sodyboje. Kaip jau pastaraisiais metais buvo įprasta, taip ir šiomet pasirodys čia visas apvalus šimtas stovyklautojų su sportu, muzika, dainomis ir šokiais.

A. Masion

Praplečiamos tikybos pamokos

Philipinų valstybinėse mokyklose įvedamos trys savaitinės tikybos pamokos. Praplėtimą, padarytas švietimo ministerijos patvarkymu.

Didėja universitetas

Jėzuitų vadovaujamas Scrantono universitetas suplanavo sukelti penkis milijonus dolerių savo plėtimuisi.

Iš moterų pasaulio

★ **Juzė Daužvardienė** buvo išvykusi savaitei į savo tėviškę Worcester, Mass., aplankyti tėvelių. Aplankė draugus ir pažįstamus, tačiau ir ten toji darbščioji bitelė, Chicago lietuvių moterų pasididžiavimas ir pažiūra, nuolatine lietuviškumo skleidėja ir nenuilstama visuomenininkė nebuvo palikta ramybėje ir, nors būdama atostogose, netikėtai užklupta Bostono "Laisvės varpą" radijo programos vedėjų, įkalbėjo apie lietuvišką veiklą.

★ **Lilija Mickevičiūtė**, Anna Kaskas mokinė, dainuos Worcester Music festivalyje, kuris yra surengiamas kasmet per 90 kelintus metus. Tame muzikos festivalyje paprastai pasirodo geriausios operos ir koncertinės jėgos ir pan. Seniau žymiosios Metropolitan operos solistės — lietuaitės Anna Kaskas ir Polyna Stoska dalyvavo tame festivalyje. Lilija buvo plačiai aprašyta vietos spaudoje. Ja "atrodo" A. Kaskas, kai ji dainavo festivaly chore ir buvo sujudindanti jos balso garsumas ir nuo tada tapo jos mokinė.

★ **Franciska Žuromskytė**, gyvenanti Worcester, Mass., laukia Smith kolegiją Mass. (vieną žymiausių mergaičių kolegijų Amerikoje) jau paskutinius metus. Pirmus trejus metus ji buvo pasižymėjusi studentų garbės sąraše — Dears list. Lankant jai Smith kolegijos chorą, profesorius pastebėjo jos gerą balsą ir pradėjo lavinti. Užpraitais metais ji išvyko su kolegijos mažų rinkiniu chorą — Smith College Singer — po visą Europą koncertuoti.

★ **Daiva Nauragytė**, dukrelė operos solisto Ipolito Nauragio, dabar vargoninkaujančio Worcester, Mass., vasaros atostogų metu, atitrukusį nuo studijų, dirba šv. Vincento ligoninėje. Daiva reiškiasi gyvai poezijoje.

★ **Cra Biežienė** giedoja himnus Dariaus ir Girėno minijime Chicagoje. Ji grįžo kartu su savo vyru dr. St. Biežiu iš rytinių Amerikos valstybių, kur jie atostogavo. Dalyvavo SLA seime. Taipgi aplankė Atlantic City, N. J.

★ **Marija Milvydienė**, gyvenanti Davose (Šveicarijoje) birž. mėn. lankėsi Vasario 16 lietuvių gimnazijoje ir čia praleido atostogas. Viešnia gerėjosi lietuvių gimnazijos mokymu ir auklėjimu, jaunimo veikla. Laisvu laiku bendrabučio mergaitės mokė austi lietuviškas juostas. Viešnia išvyko su gražiausiais įspūdžiais ir linkėjimais lietuvių gimnazijai.

★ **Alina Grininė** yra Vasario 16 lietuvių gimnazijos sporto mokytoja, mergaičių bendrabučio vedėja, lietuvių tautinių šokių vadovė, ateitininkų mergaičių būrelio globėja... Mokinių tėvai ir mokytojai yra labai dėkingi A. Grininė už jos nepaprastą pasišventimą jaunimo auklėjime, o jaunimas ir visa lietuvių bendruomenė už jos kultūrinę ir visuomeninę veiklą, kur pvz., su lietuviškais tautinių šokių nuolat tenka pasirodyti tarp kitu tautų. Neseniai pas ją viešėjo M. Milvydienė.

★ **Antanas Riebelis** 3 skardas (blėkas), ligi pusės prielais, ir 4 stiklines miltų. Viską gerai išmaišyti mediniu šaukštu. Vėliau dėti visą kiaušinį, 3 valg. šaukštus rūgščios grietinės, vieną lygų valg. šaukštą druskos ir 4 stiklines miltų. Gerai išplakti, apdengti ir pastatyti 2 — 3 valandoms. Tada vėl gerai teš-

šis ragaišis ilgai laikosi šviežias.

Mūsų darbovietėje

ANELE PRUNSKYTĖ, Chicago, Ill.

Baigiasi septinta. Mūsų grupė laikas pradėti darbą. Paleidžiame mašinas. Jos ima judėti, suktis ir, kaip gyvos, skubėti. Prie jų stovime mes. Vienos siuva, kitos susuka į popierį langams užtemdyti užuolaidas. Jos popierinės, plastikinės. Įvairių spalvų, pločio ir ilgio. Kada gaudame tos pačios spalvos, galime padaryti daugiau — siuvėjai nereikia keisti siūlų ir vyniotojai — popierių.

Kita grupė pradeda aštuntą valandą ir valandą vėliau pabaigia. Jau renkasi ir jos. Viena prieina su laikraščiu rankose. — Žinai, šiam "Laisvo" numerį radau įdomiai aprašyta, kaip viena motina užaugino tris sūnus — kardinolus.

Nežinau, ar legenda tai buvo, bet pasakoją ji įdomiai.

— Labai mėgtu tokius iš gyvenimo paimtus straipsnelius, — kalba ji.

— Ir mano dukrelė, devynerių metų, irgi skaito. Jūs neskaitytė?

— Žinai, brangioji, kad nesėju visko perskaityti. Geroji mano draugė jų atveža nemazai. O dar kartais mano giminėlė — brolis, dažnai visai naujus, gal vos pats paskaitęs atneša.

— Ačiū už laikraščius, labai, — ji pasako ir nueina. Aštuntą valandą kviečia ją prie masuodų.

Netoli manęs dirba viena, neseniai į šį kraštą atvykusi, moteris. Ją dažnai Teklyte pavadinu. Ji tik su sūneliu Sigitu. Jos vyras, tėveliai ir kiti artimieji, gal nesukubę pasitraukę, liko Lietuvoje. Patinka man Teklytė. Suprantu, kad ji daug kencia dėl pasilikusių sąvųjų, turi daug rūpesčių dėl sūnaus ir savo kasdieninės duonos, bet visada giedriai nusiteikusi, smagi. Ir sykį ji sako:

— Gerai paskaityti ką gero įdomaus, parėjus iš darbo, besilaisint.

Kada gaunu laikraštėlių anglų kalba, pasiūlau amerikietėms darbininkėms. Čia yra būrelis katalikių. Patyriau, kurios daugiau domisi, joms ir įteikiu. Vienai, prie kurios mašinos išmokau vynioti šias užtamsinančias užuolaidas — "šeidus", nunešu kartais bent kelius, kad ir ne taip naujus, religinius numerius. Ją klausiu:

— Ką jūs darote su šiais žurnalėliais?

— Paskaitau, paskui atiduodu Juozefinai. (Juozefina dirba šalia jos).

— Juozefina, ar turite kur padėti šiuos laikraštėlius?

— Nunešiau juos į šv. Klauso bažnyčią. Kai grįžau, jau

nei vieno neberadau. Žmonės pasima tuojau.

Prisipažinsiu, kad ir į mūsų šv. Jurgio parapijos bažnyčią kartais nunešu laikraštėlius, o kai man jų trūksta, jei randu, pasiimu.

Vėl suku, vynioju užuolaidas ir džiaugiuosi, kad tie laikraštėliai vienų jau perskaityti, bendru rūpesčiu pasiekia kitus naujus skaitytojus. Kaip gera sėkla krinta į jų širdis ir atneša naudos, džiaugsmo ir poilsio....

Abiejuose darbo salės sienose, atdarytų langų eilėje gaivinančiai laksto vėjas. Ant vyniojamo stalo krinta lubų ventiliatoriaus sukaupti saulės spinduliai. Jie suksai, šoka, artėja... Panašiai, kaip laikrodžio, ir jie pasako laiką. Dažnai tik su mažu apsirinkimu atspėju dvyliktą.

Į mūsų darbo salę atveža vėžimėlį pieno, pieno šokolado, pusukų ir kt. Turime spintelę. Į ją bet kuriuo laiku įmetus 5 centus automatiškai iššoka šalto gėrimo stiklinė. Galime užsisakyti sviestainių. Pietums gauname nemokamai šiltos kavos. Yra čia pat ir valgykla. Nedaug kas iš mūsų eina ten. Galvojame, juk pietus turime parėjusios iš darbo.

Signalas. Dvylakta. Plauname rankas. Dedame ką turime ant stalo. Valgome. Per pusvalandį spėjame pasistiprinti, pasiskaityti, pasikalbėti. Tai mūsų pietų poilsis. Netoli, kitoje mašinų eilėje dirba Elenutė. Ji prieš pat karą baigė Lietuvoje gimnaziją. Mėgsta paskaityti ką nors mokslinio, gilaus turinio. Dažnai į darbą atsineša "Aldus" ar kokią knygą. Ir valgydama skaito. Kada jaučiasi daugiau pavargusi, pailsi ar pašneka. Darbe ji rūpestinga, kukli, daugiau tyli. Jei kas pamatytų ją prie mašinos stovinčią, tikriausiai duotų jai Lietuvos laukų ramunėlių vardą....

Ir fabrike įdomu dirbti. Mūsų ten yra daug. Kartais pašneku su viena, su antra. Kartais pasakoją jai ką nors, ir ji man. Daugiau pažįstu ją ir ji mane. Pamatau, kad kiekviena savyje skirtingų gerų būdo savybių. Noriu jas pasisavinti sau. Ir, rodos, jei jaučiau, kad kuriai reikia ko nors ir galėčiau — mielai padėčiau.

Ir taip darbas mūsų grupės rankose, kaip vanduo upelyje, per dienas net paskubėdamas bėga. Mes, lyg tie upelio akmenėliai, būdamos sykiu, turime gerą progą dailinti savo būdo aštrius kraštėlius, šlifuoti, tobulėti visas darbo valandas. Signalas. Baigiame darbą. Tada skubame į miegus namučius.

Įvairios žinios

Siekiant ilco žmogaus amžiaus

"The Biological Institute of Cornell University" ilgai tyrė maitinimo įtaką graužikų gyvenimo ilgiui. Bandomieji gyvuliai buvo padalinę į dvi grupes: viena grupė buvo normaliai maitinama, t. y. jai negailėta duoti maisto iki soties, kita grupė niekad neduota pakeisti iki soties, ir po kelių metų pastebėta, jog pirmoji grupė, socialiai šeriama, gyvena normalų amžių, kai tuo tarpu nepriešriama grupė gyvena dvigubai ilgiau. Be to, antroji grupė niekad nesirgo ir per visą laiką turėjo pilną savo seksualinio instinkto įtaką. Iš šio bandymo prašosi tokia išvada: gyviai, pastatyti ant kontroluojamos dietos, gyvena dvigubai ilgiau, negu pertekė maistu. Susivaldymas, kuklus maitinimasis — geriausias antibiotikas prieš ligas.

Antra vertus, daug gyvulių, gausiai maitinamų, gyvena žymiai ilgiau, negu žmogus, pvz., laš-

Kad organizmo perkrovimas maistu žmogaus gyvenimą trumpina, tai yra įrodytas faktas, bet kad maisto dieta galėtų žmogaus gyvenimą dvigubai pailginti, dėl to galima abejoti, nes žmogaus sveikata pareina ne vien nuo maisto dietos, bet ir nuo jo moralės, nuo psichinės būklės, nuo jo dvasinių išgyvenimų, o tai nėra jau taip glaudžiai susiję su tuo, ką ir kiek jis valgo. — J. Gs.

Dvynukės švenčia 50 metų vienuolyne

Dvynės seserys, sesuo Angelina Marija ir sesuo Agnė Stanislava iš Notre Dame vienuolyno Santa Clara, California, perėjusios mėnesį atšventę auksinį jubiliejų religiniame gyvenime. Mišias atliko kun. Robert Sheppard, S. J., jų tikras brolis ir viceprezidentas Loyolos Universitete Los Angeles, Calif. Kitas jubiliejaus brolis, kun. William Shapard, S. J., buvęs jėzuitų bažnyčios Hollywoode klebonas, asistavo prie mišių. Trečiasis gi brolis, taip pat jėzuitas, mirė prieš keletą metų.

NAUJOS DAKTARĖS



Chicagoje dantų chirurgijos daktarių laipsnį gavusios lietuvės (iš kairės į dešinę): Liudmila Petruskienė, Elena Repšienė, Ona Prunskytė ir Teofilė Jurkūnaitė.

Televizijos akis kraujo rutuliukams skaičiuoti

Radio Corp. of America laboratorijose sudarytas naujas aparatas, pavadintas sanguinometer. Jame prie mikroskopo įtaisyta televizijos kamera, kurioje atsimušusį tiriamo kraujo paveikslą pagauna elektroninių "smegenų" mašina ir greitai bei tiksliai suskaičiuoja esančius kraujo rutuliukus.

Ar užteks duonos

D. Britanijos knygų leidykla Spalding and Levy neseniai išleido įdomią Robert Brittain knygą "Let there be Breads", kurioje nagrinėjami žmonių mitybos klausimai.

Autorius tvirtina, kad šiuo laiku mažiau nei vienas dešimtadalis viso žemės paviršiaus naudojamas maisto produkcijai. Viduržemio jūros pakraščiuose esą buvusį miestų griuvėsiai taipgi pasakoją apie žemės plotus, kurie seniau maitino tų miestų gyventojus, bet vėliau buvo palikti kaip "dykumos". Nustatyta, kad Anglijoje ir Valijoje yra 2.500.000 akrų žemės, kuri gali būti naudojama augalų kultivavimui.

Dabartinis metu maisto produktumais ribojamas trijų faktorių: a) vandens ir vėjo erozija, kuri tiesiogiai paveikia žemę, naudojamą maisto produkcijai; b) įvairių ligų, kurios naikina gyvulius ir augalus, naudojamus maistui ir c) bereikalingo aikvojimo, kai dalis maistui naudingų žalumų nėra palaikoma ilgesniam laikui ir leidžiama sunykti.

Netinkami filmai

Speciali katalikų komisija filmams vertinti nustatė, kad filmai "One Summer of Happiness" ir "French Line" netinkami nei jaunimui, nei suaugusiems.